

Dagtilbudsstrategi 2

December 2018

Indhold

1. Indledning.....	4
1.1 En opdatering af Dagtilbudsstrategien.....	4
1.2 Dagtilbudsstrukturen i Gladsaxe Kommune.....	5
2. Sammenfatning	7
2.1 Videreførte principper fra Dagtilbudsstrategi 1	8
2.2 Samlede konklusioner – opdatering 2018.....	8
3. Brugertilfredshed og kvalitet.....	9
3.1 Kvalitet på dagtilbudsområdet	9
3.2 Pædagogisk kvalitet i store og små børnehuse	10
3.3 Brugertilfredshedsundersøgelse	11
3.4 Forældrenes konkrete valg af dagtilbud i Gladsaxe Kommune.....	13
3.4 Konklusion	14
4. Antallet af pladser (kapacitet og efterspørgsel).....	15
4.1 Antallet af dagtilbudspladser i Gladsaxe Kommune (kapaciteten)	15
4.2 200 fritvalgspadser i Gladsaxe Kommune	15
4.3 Befolkningsprognoser i Gladsaxe Kommune.....	16
4.4 Den forventede udvikling på dagtilbudsområdet (dagtilbudsprognose)	16
4.5 Den forventede udvikling fordelt på områder.....	17
4.6 Øget adgang for tilflyttere	18
4.7 Regeringens ghettoplan.....	19
4.8 Dagplejen.....	19
4.7.1 Efterspørgsel og kapacitet.....	19
4.7.2 Børn med behov for specialplads	20
4.7.3 Privat pasning	21
4.7.4 Legestuer	21
4.7.5 Organisering	22
4.7.6 Driftsudgifter i dagplejen.....	22
4.9 Konklusion5. Udnyttelse af de økonomiske ressourcer	24
5.1 Fordeling af budget til kommunens dagtilbud	25
5.2 Analyse af driftsudgifter i forhold til størrelsen af dagtilbuddene.....	25
5.3 Driftsudgifter udflyttergrupper	28
5.4 Konklusion	29
6. Bæredygtig vækst og velfærd i Gladsaxe	30

6.1 Svanemærket byggeri.....	30
6.2 Lokal Afledning af Regnvand (LAR), Vores Grønne Gladsaxe og Gladsaxeliv	31
6.3 FN's verdensmål	31
6.4 Konklusion	33
7. Konkrete forslag til fremtidig dagtilbudsstruktur.....	34
7.1 Fra leje til eje	34
7.2 Ændringsforslag på det korte sigt (2020-2022).....	34
7.3 Ændringsforslag på det mellemlange sigt (2023-2025).....	36
7.4 Ændringsforslag på det lange sigt (fra 2026 og frem)	37
7.5 Samlede konsekvenser af planlagte ændringer	37
7.6 Konsekvenser for områdestrukturen	38
7.7 Samlet oversigt over byggeprojekter i Dagtilbudsstrategi 1 og 2	38
7.8 Konklusion	40
8. Finansieringsplan	41
8.1 Økonomi på det korte sigt (2020-2022)	41
8.2 Økonomi på det mellemlange sigt (2023-2025).....	42
8.3 Økonomi på det lange sigt (2026 og frem).....	43
8.4 Konklusion	43
Bilag 1 Principper for afvikling, sammenlægning og udvidelse af børnehuse.....	44
Bilag 2 Rangering af børnehuse efter resultaterne ved kortlægning af bygningsmassen på dagtilbudsområdet..	46
Bilag 3 Oversigt over elementer der indgår i beregninger	48

Arbejdet med Dagtilbudsstrategi 2 har været organiseret med følgende struktur:

Løbende direktørdialog: Børne- og Kulturdirektør Thomas Berlin Hovmand, Økonomidirektør Nanna Krog-Meyer, Chef for Dagtilbud og Sundhed Margit Glerup, Økonomichef Steen Knuhtsen og Ejendomschef Niels Thygesen.

Projektgruppe: Projektejer og Chef for Dagtilbud og Sundhed Margit Glerup, Souschef i Dagtilbud og Sundhed Ditte Iversen, Strategileder i Ejendomscentret Inge Vaaben, Sagsarkitekt Mariette Lykke Jensen, Arkitekt Jan René Rasmussen, Chefkonsulent i Økonomisk Sekretariat Lene Anderson, Bygningskonsulent Finn Bach, Økonomichef Steen Knuhtsen, Fuldmægtig Sofie Holst Gundersen og Ledelseskonsulent Anne Weng Jørgensen (projektleder).

Arbejdsgrupper: Der har været nedsat 11 arbejdsgrupper med deltagelse af et varieret antal deltagere fra projektgruppen.

Referencegruppe: De 9 områdeledere på dagtilbudsområdet, områdelederen for dagplejen samt en repræsentant fra de selvejende børnehuse.

1. Indledning

1.1 En opdatering af Dagtilbudsstrategien

Gladsaxe Kommune vil være en attraktiv bosætningskommune, som er kendt for at levere gode velfærdstilbud, der skaber rammerne om et godt hverdagsliv for borgere i kommunen. Et element heraf er gode og tidssvarende dagtilbud, som skaber trivsel og pædagogiske udfordringer, der stimulerer børnenes naturlige lyst til at lære gennem legende lærings- og udviklingsaktiviteter, og som giver børnene et godt fundament for videre skolegang. Det vil sige tidssvarende dagtilbud med høj pædagogisk kvalitet, som understøttes af gode fysiske rammer.

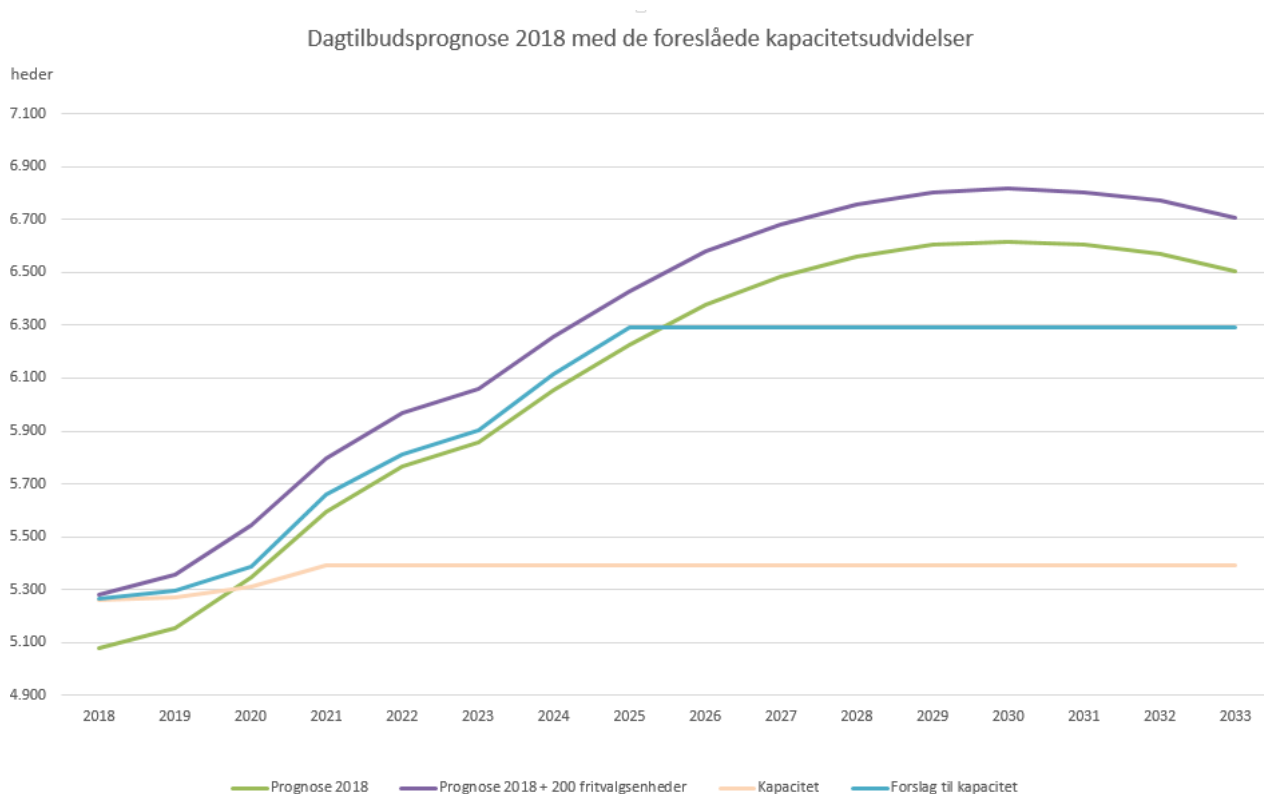
I 2015 vedtog Byrådet "Strategi for den fremtidige dagtilbudsstruktur – opdatering og implementeringsplan" (18.02.2015, Punkt 19). Strategien fastsætter en struktur, som understøtter høj pædagogisk faglighed, god ledelse og et godt og sundt miljø, og som både sikrer en fornuftig ressourceudnyttelse samtidig med, at miljømæssige forbedringer vægtes højt. Strategien fra 2015 vil blive refereret til som Dagtilbudsstrategi 1.

Denne rapport - Dagtilbudsstrategi 2 - er en opdatering af Dagtilbudsstrategi 1. Baggrunden er, at den seneste befolkningsprognose viser, at behovet for pladser i dagtilbud vil stige i de kommende år. Fokus for denne opdatering af strategien er på den baggrund at sikre en løbende tilpasning af kapaciteten i kommunens dagtilbud. I Dagtilbudsstrategi 2 vil al nybyggeri som udgangspunkt være Svanemærket, og energirenoveringer prioriteres.

Fokus i Dagtilbudsstrategi 1, var at skabe fagligt, miljømæssigt og økonomisk bæredygtige børnehuse, der understøtter høj kvalitet i det pædagogiske arbejde, og som skaber bedre rammer for børn og medarbejdere i kommunens dagtilbud. I Dagtilbudsstrategi 2 fortsættes dette arbejde, men med fokus på løbende at sikre en kapacitet, der kan imødekomme den stigende efterspørgsel. I Dagtilbudsstrategi 2 stilles der forslag til at udvide kapaciteten med 938 enheder frem mod 2025. I Dagtilbudsstrategi 1 blev kapaciteten samlet set kun udvidet med 86 enheder, men berørte i alt 23 børnehuse i form af enten om- og nybygning eller afvikling. I Dagtilbudsstrategi 2 berøres i alt 12 eksisterende børnehuse.

Det forventede stigende kapacitetsbehov betyder, at såfremt kapaciteten på dagtilbudsområdet ikke øges, vil der allerede mangle ca. 400 enheder i Gladsaxe Kommune i 2022. For at imødekomme dette stigende behov skal der bygges 1-3 nye ottegrupper børnehuse pr. år de næste fem år. En udbygning i dette tempo vil betyde, at Gladsaxe Kommune kan overholde lovens krav om pasningsgaranti, jf. figur 1.

Figur 1. Dagtilbudsprognose 2018 med de foreslåede kapacitetsudvidelser

Figuren viser, at det forventede behov (den grønne linje) ligger væsentligt over den nuværende kapacitet (den lyse linje), men at der med de foreslåede ændringsforslag i Dagtilbudsstrategi 2, opnås tilstrækkelig kapacitet til at imødekomme behovet (den blå linje).

Beslutningen om implementeringen af Dagtilbudsstrategi 1 er fortsat gældende, og arbejdet med realiseringen er i gang. I Dagtilbudsstrategi 2 videreføres de besluttede principper fra Dagtilbudsstrategi 1, jf. afsnit 2.1.

Gladsaxe Kommune har som en af de første kommuner i Danmark taget hul på at indarbejde FN's verdensmål for bæredygtig udvikling i hele vores måde at arbejde på, hvilket fremgår af den nye Gladsaxestrategi, som Byrådet vedtager i efteråret 2018. FN's verdensmål har ligeledes været en del af fundamentet i udarbejdelsen af Dagtilbudsstrategi 2.

1.2 Dagtilbudsstrukturen i Gladsaxe Kommune

I Gladsaxe Kommune tilbydes børn i alderen 0-6 år plads i dagpleje eller i et af de 57 børnehuse, hvoraf fem er selvejende.

De 52 kommunale børnehuse er organiseret i ni områdeinstitutioner med fem til otte børnehuse. Hvert børnehus i områdeinstitutionen ledes af en børnehusleder, som har det daglige pædagogiske og personalemæssige ansvar med særligt fokus på det tætte børnepædagogiske arbejde. Områdelederen varetager den overordnede, tværgående og strategiske ledelse i området. Børnehuse er opdelt i vuggestuer, børnehaver og aldersintegrerede børnehuse og varierer i størrelse på mellem én og otte

børnegrupper¹. Børnehuse er placeret i meget forskellige bygninger, små gamle villaer og større nybyggede dagtilbud, etagebyggeri, ejede og lejede bygninger mv.

Når Dagtilbudsstrategi 1 er fuldt implementeret, vil der være 51 børnehuse i Gladsaxe Kommune. Og når Dagtilbudsstrategi 2 er implementeret på mellemlang sigt – som den er præsenteret i dette høringsmateriale – vil der kunne forventes at være 53 børnehuse i Gladsaxe Kommune.

Dagplejen er opdelt i to afdelinger (Nord og Syd) og har ca. 45 dagplejere fordelt på otte teams med fem til syv dagplejere i hver. Dagplejen ledes af en områdeleder samt to dagplejeledere. Når Dagtilbudsstrategi 2 er implementeret vil der være samme struktur i dagplejen, men med en kapacitet, der er tilpasset den nuværende efterspørgsel.

Luffoto af det nybyggede børnehus Elverdammen – de øvrige luffotos i rapporten er ligeledes fra Elverdammen.

¹ I en gruppe er der som udgangspunkt 22 enheder, svarende til 11 vuggestuebørn eller 22 børnehavebørn.

2. Sammenfatning

I Dagtilbudsstrategi 2 sker der en opdatering af Dagtilbudsstrategi 1, og der præsenteres samtidig en opdateret og udvidet implementeringsplan. Udgangspunktet for såvel strategi som implementeringsplanen er, at dagtilbuddene i Gladsaxe Kommune skal have en høj pædagogisk kvalitet og gode fysiske rammer. Derudover skal udbuddet af dagtilbudspladser svare til antallet af børn, som har behov for en dagtilbudsplads under hensyntagen til forældrenes frie valg.

Ifølge den seneste befolkningsprognose for Gladsaxe Kommune (2018) forventes der i de kommende år en befolkningstilvækst, som betyder, at der indenfor en kortere årrække er behov for flere dagtilbudspladser i kommunen, så Gladsaxe Kommune fortsat kan overholde den lovpligtige pasningsgaranti. Samtidig er der behov for et antal overskydende frie pladser, både for at den løbende anvisning af pladser kan fungere optimalt og for at fremme forældrenes mulighed for at få det ønskede dagtilbud til deres barn - herunder også lettere adgang for tilflyttere til at få deres pladsønske indfriet

I Gladsaxe Kommune er der et ønske om så vidt muligt at gå fra "leje til eje", når der arbejdes med kommunens bygningsmasse. Derfor vil der i Dagtilbudsstrategi 2, hvor det er relevant og muligt, arbejdes henimod dette, da kommunen ved at eje ejendommene får større mulighed for løbende at vedligeholde, modernisere og tilpasse bygningerne.

Der præsenteres en opdateret implementeringsplan for nybygning, ombygning og afvikling af konkrete børnehuse i perioden 2020-2025. Planen er foreløbig opgjort til at koste ca. 350 mio. kr. i anlægsudgifter i perioden 2020-2025 og indebærer, at der nybygges og ombygges 12 børnehuse samt, at 5 børnehuse og 2 udflyttergrupper afvikles. Planen medfører, at kapaciteten udvides med 938 ekstra enheder.

Der er endvidere lavet en finansieringsplan, som angiver et overordnet overslag over de forventede anlægs- og driftsomkostninger i perioden. Alle de foreslåede anlægsprojekter skal dog projekteres og besluttet individuelt, hvilket vil give mere præcise prisoverslag.

Der udarbejdes årligt prognoser for det forventede antal børn i alderen 0-6 år. Implementeringsplanen vil derfor årligt blive taget op til revision i forhold til den nyeste prognose, hvorfor implementeringsplanen kan blive korrigeret i perioden. Ligesom ny lovgivning/politiker, f.eks. Regeringens ghettoplan, kan få konsekvenser i perioden. Muligheden for ændrede regler for tilflyttere til kommunen behandles i Dagtilbudsstrategi 2.

Som udgangspunkt vil al nybyggeri i forbindelse med implementeringen af Dagtilbudsstrategi 2 være Svanemærket. Med et krav om miljømærkning af fremtidens børnehuse opnår Gladsaxe Kommune, at bygningerne vil leve op til de krav, som Miljømærkning Danmark har foreskrevet ved Svanemærkningen. Et enigt Byråd i Gladsaxe Kommune har ønsket at indarbejde FN's verdensmål i den kommende Gladsaxe-strategi, hvorfor de relevante verdensmål også indarbejdes i Dagtilbudsstrategi 2.

LAR, som står for "Lokal afledning af regnvand", vil blive indtænkt pædagogisk og arkitektonisk i de nye børnehuse i form af f.eks. regnvandsbede, grønne vægge og tage osv. De grønne klimaløsninger kan være med til at fremme en by med mere natur, og dermed bidrage til arbejdet med Grønne Gladsaxe. Grønne Gladsaxe og GladsaxeLiv er centrale punkter i de strategiske planer for kommunen, og vil derfor, hvor det er relevant og muligt, blive indtænkt i de fremtidige børnehuse. Eventuelle udgifter til Grønne Gladsaxe og GladsaxeLiv vurderes og beregnes fra projekt til projekt og er ikke indeholdt i de samlede anlægs- og driftsudgifter, som fremgår af kapitel 8.

2.1 Videreførte principper fra Dagtilbudsstrategi 1

- Dagtilbudsstrukturen i Gladsaxe Kommune indrettes fortsat med børnehuse, som har fire til otte grupper. Dog kan der i særlige tilfælde, hvor det bygningsmæssigt og pædagogisk giver mening, og hvor det ikke går ud over kvaliteten i dagtilbuddet, bygges lidt større børnehuse.
- Tre gruppes børnehuse afvikles kun i særlige tilfælde.
- Der fastholdes 200 overskydende enheder, som fordeles med 150 enheder til at opretholde forældrenes frie valg (fritvalgspladser) og 50 enheder til pladsanvisning og øget adgang for tilflyttere.
- Principper for afvikling, sammenlægning og udvidelse af børnehuse videreføres og fremgår af bilag 1. Bilaget beskriver de principper, der lægges vægt på i forhold til børn, forældre og medarbejdere, når børnehuse afvikles, sammenlægges eller udvides.

2.2 Samlede konklusioner – opdatering 2018

- Kapaciteten øges med ca. 938 enheder.
- Dagplejen tilpasses i henhold til efterspørgslen og et dagplejehus (legestue) konverteres til øget kapacitet i et børnehus.
- Implementeringsplanen for ombygning, nybygning og afvikling realiseres i tre tempi – år 2020-2022, 2023-2025 samt 2026 og frem. Planen for nybygning og ombygninger i Dagtilbudsstrategi 2 er foreløbig opgjort til at koste ca. 350 mio. kr. i anlægsudgifter i perioden 2020-2025 og indebærer, at der nybygges og ombygges 12 børnehuse samt at 5 børnehuse og 2 udflyttergrupper afvikles. Dertil kommer der øgede driftsudgifter i forbindelse med etableringen og udvidelsen af de 12 børnehuse på i alt 17,9 mio. kr. Samtidig forventes der mindredgifter på driften på ca. 10,2 mio. kr. grundet afvikling af fem børnehuse og to udflyttergrupper samt energirenovering af Lundegården. Netto medfører planen for ny- og ombygninger således driftsudgifter på ca. 7,7 mio. kr. årligt. I alt berøres 12 eksisterende børnehuse.
- Der sker en forbedring af bygningsmassen på dagtilbudsområdet herunder også en miljømæssig forbedring.
- Den nuværende områdestruktur fastholdes med ni områder indeholdende fem til otte børnehuse. Områdestrukturen vil blive revurderet i 2022, når implementeringsplanen er delvist gennemført og alle byggeprojekterne er fastlagt.
- Der vil blive fremsat en sag til politisk behandling angående en ændring af reglerne for anciennitet for tilflyttere, når Dagtilbudsstrategi 2 er besluttet.

3. Brugertilfredshed og kvalitet

Gladsaxe Kommune ønsker dagtilbud med høj kvalitet, som sikrer et godt fysisk og pædagogisk miljø for børnene og høj tilfredshed hos forældrene (brugerne). Men hvad skaber god kvalitet i dagtilbud, og hvilken betydning har kvalitet og dagtilbuddets størrelse for forældrenes tilfredshed og konkrete valg af dagtilbud?

I dette afsnit gives en kort opdatering af kvalitetsbegrebet i henhold til nyere forskning. Herunder inddrages den seneste brugertilfredshedsundersøgelse i Gladsaxe Kommune fra 2016 og sammenhængen til dagtilbuddets størrelse. Afslutningsvist beskrives forældrenes valg af dagtilbud.

3.1 Kvalitet på dagtilbudsområdet

Både forskning i kvalitet og begrebet kvalitet er stadig nye, når det gælder dagtilbudsområdet. Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har i 2017 udgivet en opsamling af nogle af de mest centrale pointer fra udvalgt forskning inden for kvalitet i dagtilbud².

Forskning om kvalitet kan opdeles i to hovedelementer; strukturel kvalitet og proceskvalitet. Der er ikke tale om separate elementer; derimod hænger de i høj grad sammen og påvirker hinanden. Strukturel kvalitet kan forstås som de rammer og forhold, som den pædagogiske praksis arbejder inden for, og som er påvirket af økonomi, organisering, ledelse m.m. i dagtilbuddet. Det er f.eks. dagtilbuddets fysiske rammer, normering og gruppestørrelse. Proceskvalitet er udtryk for den kvalitet, der findes i det pædagogiske arbejde, og som opstår bl.a. i relationer mellem børn og voksne og gennem læringsmiljøets stimulering af f.eks. børns sprog.

I det efterfølgende gennemgås de væsentligste processuelle og strukturelle temaer, som forskningen identificerer som afgørende for kvalitet.

Strukturel kvalitet

Forskningen identificerer særligt tre strukturelle forhold, der er med til at skabe dagtilbud af høj kvalitet:

1. Høj normering og mindre gruppestørrelser kan skabe bedre kvalitet
2. Fysiske rammer har betydning for pædagogisk kvalitet
3. Jo flere uddannede desto bedre kvalitet

Normering på dagtilbudsområdet handler om forholdet mellem antal voksne og antal børn, hvilket har betydning for kvaliteten af interaktionen mellem pædagog og barn. Flere pædagoger betyder, at der bliver mulighed for at udfolde barnets læringsmiljø og legemuligheder og for mere samtale mellem pædagoger og børn. Samtidig handler det om, hvordan dagen organiseres i dagtilbuddene, så det både understøtter personalets tid sammen med børnene og giver mulighed for faglig forberedelse. Forskningen viser, at mindre gruppestørrelser fremmer en bedre interaktion mellem børn og de voksnes opmærksomhed på børnene. Dog er det også vigtigt, at personalet iværksætter grupper og aktiviteter med afsæt i børnenes interesser. I Gladsaxe Kommune arbejdes der i alle dagtilbud med projektarbejde i mindre grupper. Derudover er der stort fokus på organiseringen af dagene i dagtilbuddene, så det bliver tilrettelagt så hensigtsmæssigt som muligt. Tilrettelæggelsen af de fysiske rammer kan bruges aktivt til at strukturere

² Kvalitet i dagtilbud, Pointer fra forskning, Danmarks Evalueringsinstitut 2017.

praksis og børns aktiviteter. Derfor bliver der reflekteret over rummenes muligheder og begrænsninger – både indendørs og udendørs. De nye børnehuse, der bliver bygget nu og fremadrettet i Gladsaxe Kommune, vil blive bygget og indrettet, så de bedst muligt kan understøtte, at det pædagogiske arbejde både skal kunne foregå i større og mindre grupper, gennem hele dagen og også udendørs. Det er grundlæggende viden, at når personalet er uddannet, så bliver kvaliteten i dagtilbuddene bedre, hvorfor Gladsaxe Kommune igennem mange år har haft en målsætning om, at minimum 70 pct. af lønsummen anvendes til personale, som er pædagogisk uddannet.

Proceskvalitet

Forskningen identificerer særligt fem processuelle forhold, der er med til at skabe dagtilbud af høj kvalitet:

1. Ledelse af dagtilbud bidrager til læringsmiljø af høj kvalitet
2. Et godt forældresamarbejde er afgørende for børnenes udvikling, trivsel og læring
3. Inddragende interaktioner mellem barn og voksen er vigtigt for kvalitet i et dagtilbud
4. Leg med voksenkontakt øger kvaliteten i et dagtilbud
5. Rutineprægede situationer og aktiviteter kan i et læringsmiljø af høj kvalitet bidrage til børns læring, udvikling og trivsel

En stærk og tydelig faglig ledelse, der sætter klare rammer for læringsmiljøet, bidrager i høj grad til kvaliteten i dagtilbuddet. Det er en grundlæggende faktor til at skabe attraktive arbejdspladser med øget faglighed til følge, hvilket medfører en højere kvalitet i den pædagogiske opgaveløsning. Gladsaxe Kommune har igennem en lang periode arbejdet målrettet med at understøtte den faglige ledelse i dagtilbuddene, både med områdestrukturen og som følge af beslutningen om en dagtilbudsstruktur med børnehuse på mellem 4 og 8 grupper. Det giver netop mulighed for at udøve faglig ledelse i børnehuse, da lederen kan koncentrere sig om ledelse og ikke har f.eks. børnetimer i huset. Forældresamarbejdet har siden 2016 været et særligt indsatsområde i alle børnehuse i Gladsaxe Kommune under titlen "Fælles ansvar for barnets læring". Den fælles pædagogiske ramme i Gladsaxe Kommune – DAP – har fokus på både muligheden for inddragende interaktioner, leg med voksenkontakt og ikke mindst værdien af de pædagogiske muligheder, der ligger i de rutineprægede situationer som f.eks. bleskift, måltidet, i garderoben mv.

3.2 Pædagogisk kvalitet i store og små børnehuse

I 2015 blev der udgivet en rapport omkring pædagogisk kvalitet i store og små børnehuse³. Rapporten konkluderer, at der er en række medierende forhold, der tilsammen og i et dynamisk samspil, danner baggrund for udvikling af pædagogisk kvalitet i et børnehus og dermed for børnenes trivsel, læring og udvikling. Der er således ikke en en-til-en sammenhæng mellem god/dårlig kvalitet og børnehusets størrelse. Dog konkluderes det, at der kan være udfordringer i store børnehuse i forhold til at udvikle pædagogisk kvalitet, og dermed give børnene gode muligheder for trivsel, læring og udvikling.

Der er også en lang række andre faktorer, der skal tages med i overvejelser omkring dagtilbuddenes størrelse, som i høj grad er bundet op på den processuelle kvalitet. Det omhandler særligt mulighederne for

³ Pædagogisk kvalitet i store og små daginstitutioner – en rapport om børns trivsel, læring og udvikling i store og små daginstitutioner, Grethe Kragh-Müller og Charlotte Ringsmose, Århus Universitet, 2015.

at udøve faglig ledelse og på personalegruppens sammensætning. For at kunne udøve hensigtsmæssig og velfungerende pædagogfaglig ledelse, tæt på den pædagogiske praksis, er det nødvendigt at kunne varetage sin ledelse på fuld tid. For eksempel deltagelse i lederfora, understøtte medarbejdernes pædagogiske arbejde og varetage forældresamarbejdet uden at skulle deltage i det pædagogiske arbejde med børnene på faste tidspunkter. Af Ledelseskommisionens nye rapport fremgår det, at forskning fra dagtilbudsområdet viser, at ledere med et ledelsesspænd på under 12 medarbejdere kan have svært ved at opretholde en lederidentitet⁴. I børnehuse med meget få grupper, er det i praksis meget vanskeligt for lederen ikke at have timer fast i børnegruppen. En forsvarlig personaledekning henover dagen og ugen er i små børnehuse i praksis ofte afhængig af, at lederen deltager.

For at kunne udøve et professionelt, velfungerende og udviklende pædagogisk arbejde, er det hensigtsmæssigt, at personalegruppen har en størrelse og sammensætning, der understøtter personalegruppens udvikling. Personalet skal for eksempel have mulighed for videndeling og kompetenceudvikling, og der skal være det tilstrækkelige antal pædagoger til at sikre en høj grad af professionel pædagogisk refleksion og dermed målrettet pædagogisk arbejde. Der skal være personale nok til at kunne dække de mange funktioner og aktiviteter, der er i et dagtilbud samt de mange forskellige og nødvendige faglige kompetencer, der er behov for, f.eks. i forhold til alle læreplanstemaerne.

Samtidig skal børnehuse ikke være så store, at nærheden mellem ledelse og medarbejdere mistes, og at den faglige ledelse ikke kan udføres i tilstrækkelig grad. Ved medarbejdergrupper på mere end 25 – 30 medarbejdere risikerer man, at ledelsen ikke har mulighed for at være tæt på arbejdet med børnene og derved ikke kan lede det pædagogfaglige arbejde. Hvis børnehuset bliver for stort er der ligeledes mulighed for, at personalet mister overblikket over den samlede børnegruppe og dermed ikke vil være i stand til at kunne træde til i hele huset og støtte hinanden i det samlede pædagogiske arbejde. Børnene vil ikke kende alle medarbejderne, og evt. have svært ved at genkende på de faste voksne. Der vil derfor være risiko for, at børnene kan opleve utryghed og usikkerhed i hverdagen.

3.3 Brugertilfredshedsundersøgelse

Gladsaxe Kommune gennemfører brugertilfredshedsundersøgelser på dagtilbudsområdet hvert 4. år. Den seneste undersøgelse er gennemført i maj 2016.

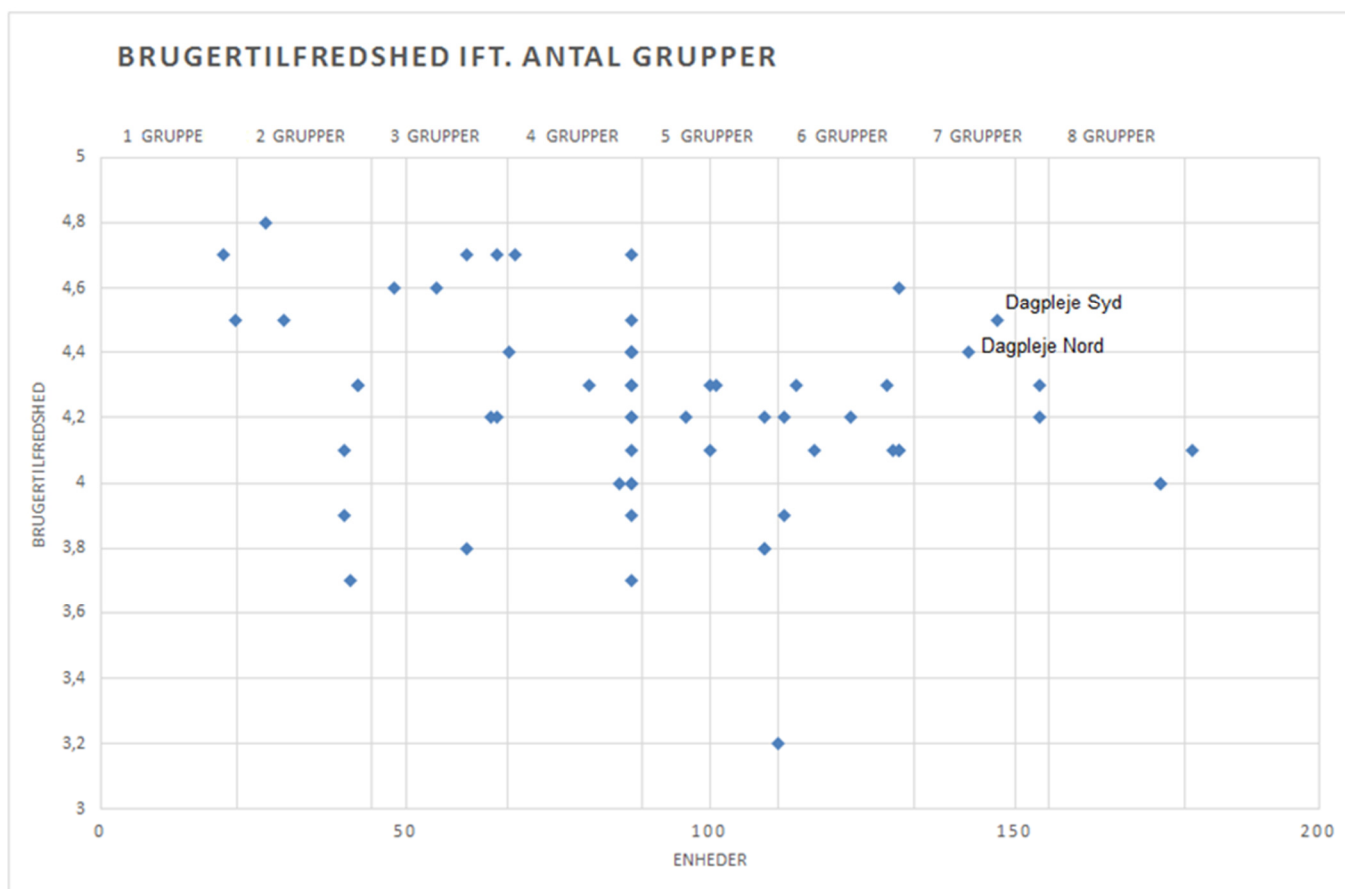
Mange faktorer kan påvirke brugertilfredsheden med dagtilbuddene i kommunen, som for eksempel den oplevede pædagogiske kvalitet, ledelsen og det pædagogiske personale. Samtidig kan de bygningsmæssige forhold, herunder dagtilbuddets størrelse påvirke brugertilfredsheden.

Den seneste brugerundersøgelse i Gladsaxe Kommune viser, at der generelt er en høj tilfredshed med dagtilbuddene i kommunen.

I brugerundersøgelsen angiver forældrene deres tilfredshed på en skala mellem 0 og 5, hvor 5 indikerer højeste tilfredshed. Den gennemsnitlige tilfredshed for kommunens dagtilbud er på 4,2 og er dermed høj. De konkrete dagtilbud har opnået en tilfredshed på mellem 3,4 og 4,8.

⁴ Sæt borgerne først, Ledelse i den offentlige sektor med fokus på udvikling og drift, Ledelseskommisionens rapport, 2018.

Figur 2. Sammenhæng mellem dagtilbudsstørrelse og brugertilfredshed 2016

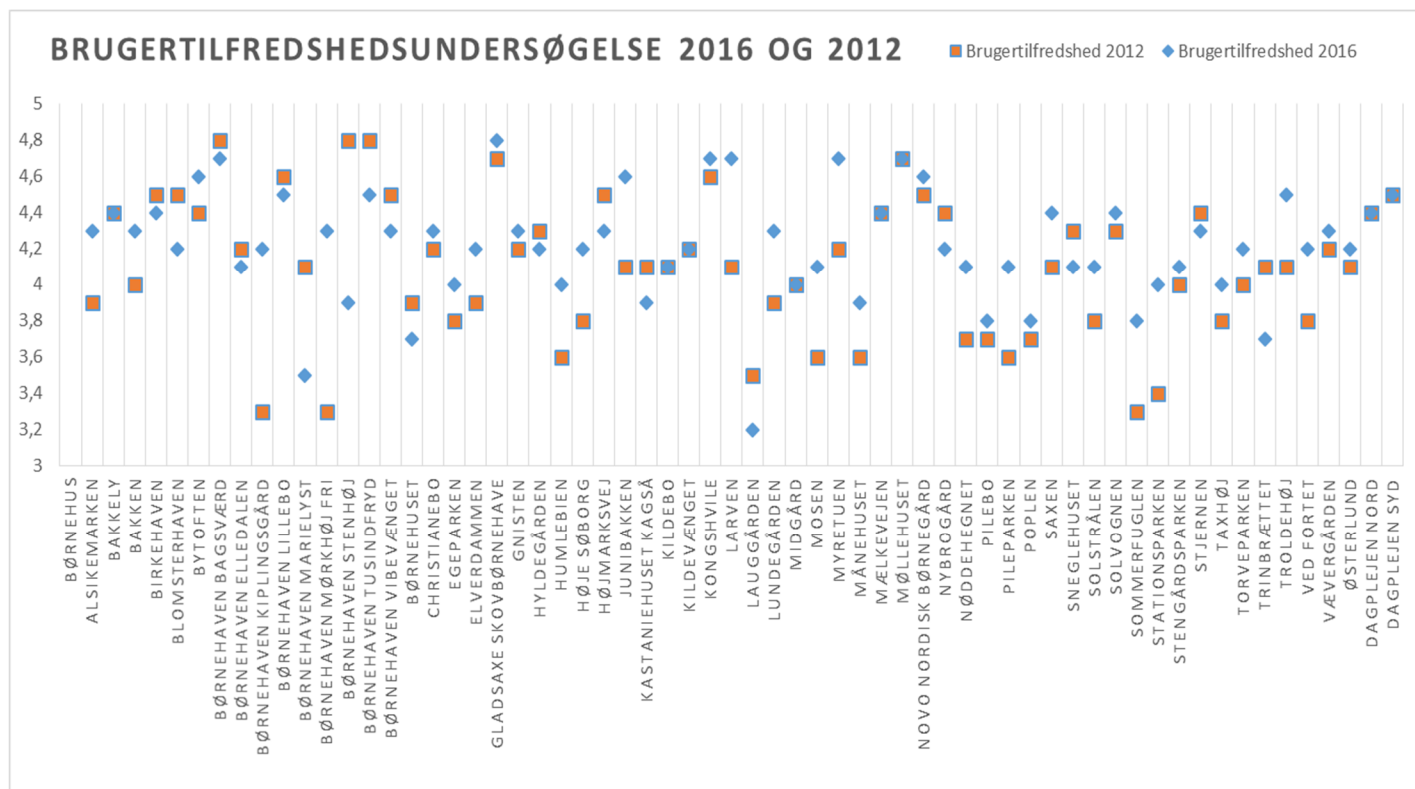

Hver blå prik i figur 2 udgør et børnehus. Børnehuset er placeret i figuren på baggrund af dets størrelse og hvad børnehusets samlede brugertilfredshed lå på i 2016 – på en skala fra et til fem. Som det fremgår af figur 2 er der flest små eller mellemstore dagtilbud blandt de dagtilbud, der har opnået højest tilfredshed (4,5 eller derover). Men samtidig er der også størst variation i opnået brugertilfredshed i de små og mellemstore dagtilbud.

Der er betydelig spredning på brugertilfredsheden i de forskellige størrelser af dagtilbud. Statistisk er der dog en indikation af en lidt højere tilfredshed i mindre dagtilbud. Samtidig er det ikke nødvendigvis de samme børnehuse, der får en høj score i denne brugertilfredshedsundersøgelse sammenholdt med brugertilfredshedsundersøgelsen, der blev gennemført i 2012. Nogle børnehuse får stort set den samme score som i 2012, mens der er en betydelig forskel hos andre børnehuse, og størrelsen har ingen betydning i forhold til udviklingen fra sidste brugertilfredshedsundersøgelse og til den nye. Der er både store og små børnehuse, som opnår samme score som sidst, men der er også både store og små, der opnår en betydelig anderledes score i både positiv og negativ retning i forhold til undersøgelsen i 2012.

Holder man resultaterne fra de to undersøgelser op mod hinanden bliver det tydeligt, at det ikke i sig selv er størrelsen på børnehuse, der er afgørende for brugertilfredsheden, men derimod indholdet i tilbuddet. Det ses blandt andet ved, at et børnehus, som har samme størrelse i undersøgelserne, i flere tilfælde scorer meget forskelligt i brugertilfredshed i 2012 og 2016, jf. figur 3.

Figur 3. Sammenligning af brugertilfredshedsundersøgelserne i 2012 og 2016

3.4 Forældrenes konkrete valg af dagtilbud i Gladsaxe Kommune

Langt de fleste forældre i Gladsaxe Kommune vælger børnehus ud fra dets placering. Den eller de ønskede dagtilbud, ligger således typisk meget tæt på bopælen. Det er derfor vigtigt, at børnehuse ligger der, hvor borgerne bor. Samtidig er det væsentligt for forældrene, at der er plads i den eller de ønskede dagtilbud til den bestemte dato, de har behov for – oftest når barselsorloven ophører.

Når disse kriterier opfyldes, undgår forældre senere at skulle flytte deres barn fra et børnehus til et andet, når pladsen i det ønskede dagtilbud bliver ledig.

Gladsaxe Kommune har et godt indblik i forældrenes holdning til dagtilbuddene i kommunen. Det er opnået gennem det omfattende samarbejde med forældrebestyrelser, kontaktforældreudvalg og Dagtilbudsrådet, gennem hørings svar i forbindelse med forskellige kommunale projekter og i det daglige samarbejde mellem forældre, dagtilbud og Pladsanvisning.

Mange forældre giver udtryk for, at det er vigtigt med en vis forskellighed i dagtilbuddene, så der er noget at vælge imellem.

Forskelligheden drejer sig imidlertid ikke alene om dagtilbuddenes størrelser, men også i høj grad om mangfoldigheden i forhold til dagtilbuddenes faglige og pædagogiske profiler. Det vil sige, at dagtilbuddene har egne profiler (et særkende), som afspejler lokalområdet, personalets kompetencer etc.

I Gladsaxe Kommune får 83 pct. af forældrene opfyldt ét af deres tre ønsker til valg af dagtilbud heraf 67 procent første prioriteten (i 2017).

3.4 Konklusion

- Både den processuelle og den strukturelle kvalitet har betydning for at opnå høj kvalitet i dagtilbuddene. Hverken den strukturelle eller processuelle del kan stå alene, men det er derimod samspillet mellem de to, der kan skabe en høj kvalitet. De faktorer, som er med til at skabe en høj kvalitet i dagtilbuddene, er blandt andet en reflekteret og tilrettelagt pædagogisk praksis, inddragende interaktioner mellem barn og voksen, en høj vægtning af forældresamarbejdet og et professionelt lederskab på alle niveauer. Dagtilbuddets størrelse spiller en mindre rolle i forhold til blandt andet forældrenes opfattelse af kvalitet, målt i deres brugertilfredshed. Forældrene vægter faktorer såsom dagtilbuddenes placering i nærområdet, plads til tiden og mangfoldigheden i dagtilbuddene.
- For at kunne udøve en velfungerende pædagogfaglig ledelse, tæt på den pædagogiske praksis, er det nødvendigt med ledelse på fuld tid. Samtidig er det hensigtsmæssigt, at personalegruppen har en passende størrelse og sammensætning for at kunne udføre et velfungerende, professionelt og udviklende pædagogisk arbejde. I børnehuse med få grupper kan det være vanskeligt at etablere en struktur, der understøtter ledelse på fuld tid og en personalegruppe af en vis størrelse og sammensætning. Der opstår dog nogle problematikker i forhold til muligheden for at skabe tilstrækkelig ledelsesmæssig kvalitet, hvis børnehuse bliver meget store. Derfor fastholdes en dagtilbudsstruktur i Gladsaxe Kommune med børnehuse på mellem fire og otte grupper. Hvis der skal skabes ekstra kapacitet og der bygningsmæssigt og pædagogisk kan argumenteres for det, kan der i enkelte tilfælde bygges større børnehuse. Det vil dog betyde, at der skal ske en faglig og organisatorisk understøttelse i form af ekstra ressourcer til f.eks. teamorganisering og mere ledelse.

4. Antallet af pladser (kapacitet og efterspørgsel)

Dette afsnit indledes med en gennemgang af, hvor mange pladser (kapacitet), der er på dagtilbudsområdet samt en beskrivelse af betydningen af 200 fritvalgspladser i kommunen. Formålet med at have fritvalgspladser er at styrke forældrenes muligheder for at vælge hvilken plads, de får, når deres barn skal starte i dagtilbud. Dernæst beskrives, hvordan befolkningsprognoser i Gladsaxe udarbejdes. Herefter gennemgås den nyeste dagtilbudsprognose, som er det værktøj, der angiver forældrenes efterspørgsel efter pladser holdt op i forhold til antallet af pladser til rådighed i dagtilbuddene - først set for hele Gladsaxe og efterfølgende opdelt på områder.

4.1 Antallet af dagtilbudspladser i Gladsaxe Kommune (kapaciteten)

Kapaciteten er et udtryk for, hvor mange pladser, der er til rådighed i Gladsaxe Kommunes dagtilbud. Hvert barn i alderen 0-2 år udgør to enheder, mens et barn i alderen 3-5 år udgør én enhed. I 2018 har Gladsaxe en kapacitet på 5.263 enheder, hvilket svarer til ca. 3.500 pladser til børn. Frem mod 2021 vil kapaciteten udvides til 5.399 enheder i henhold til Dagtilbudsstrategi 1. For at kunne planlægge behovet for dagtilbud i kommunen fremadrettet er det nødvendigt at sammenligne den nuværende dagtilbudskapacitet med den forventede udvikling i antallet af børn. Samtidig er det nødvendigt at se på, hvordan efterspørgsel og antallet af pladser fordeler sig i de forskellige delområder i kommunen.

4.2 200 fritvalgspladser i Gladsaxe Kommune

Det er besluttet, at der skal være 200 fritvalgspladser i Gladsaxe Kommune⁵. Det betyder i praksis, at der reserveres en overkapacitet på 200 enheder. Overkapaciteten har to formål. Det første er, at det kræver et vist antal pladser, for at Pladsanvisningen administrativt kan fordele børn til de forskellige dagtilbud. 50 enheder er reserveret til dette. Det andet formål er at give forældre i Gladsaxe Kommune en bedre mulighed for at vælge mellem kommunens forskellige dagtilbud. De resterende 150 enheder er reserveret til dette formål og svarer til ca. 3 pct. af den samlede kapacitet. Kravet om fritvalgspladser medfører et øget kapacitetsbehov, hvorfor realiseringen af fritvalgspladserne først kommer på tale, når kapacitetsbehovet er opfyldt i forhold til det forventede stigende børnetal.

Det har foreløbig kun i meget begrænset omfang været muligt at realisere ambitionen om de 200 fritvalgspladser, og med nyeste prognose bliver det svært at opnå. Hvis den ledige kapacitet i kommunen overstiger det forventede behov, er det et lovkrav, at ventelisten åbnes for udenbys borgere, hvilket vil øge presset på kapaciteten yderligere. I vores bestræbelser på at opnå de 200 fritvalgspladser skal der derfor tages højde for, hvornår der på baggrund af loven skal åbnes for ventelisten for borgere i andre kommuner. Gladsaxe Kommunes venteliste har været lukket for optagelse af børn fra andre kommuner siden lovens ikrafttræden i 2004.

Forældrenes frie valg vil ikke opleves ens i kommunen, da der er forskel på kapacitetsudfordringerne i kommunens ni områder, som betyder, at der i de områder med stort kapacitetsoverskud, vil være mest frit valg.

⁵ Byrådet, 10.11.2010, punkt 143.

4.3 Befolkningsprognoser i Gladsaxe Kommune

Gladsaxe Kommune udarbejder hvert år en prognose for befolkningsudviklingen både fordelt på aldersgrupper og på byområder. Prognosen, som udarbejdes for de kommende 16 år (aktuelt for perioden 2018-2033), er således et redskab til løbende at vurdere det fremtidige behov for dagtilbudspladser i kommunen.

Prognosen er en fremskrivning af den historiske befolkningsudvikling i kommunen kombineret med kommunens forventninger til f.eks. boligbyggeri, flyttemønstre og fertilitet. I Gladsaxe Kommune er der en befolkningstilvækst, og den generelle befolkningsvækst forventes at fortsætte. Kommunen oplever en nettotilflytning særligt af personer i den erhvervsaktive alder (25-64 år).

I Gladsaxe er der påbegyndt eller planlagt lidt over 1.000 nye boliger de kommende fem år. Det er bl.a. større byggerier i Bagsværd, i Tobaksbyen og ved den tidligere Søborg Møbelfabrik.

Da en prognose er en beregning, knyttes der selvsagt også usikkerheder hertil. For det første er der en usikkerhed i forhold til, om alt planlagt byggeri bliver realiseret, og herefter hvem der flytter ind i nybyggeriet. Den største usikkerhed knytter sig imidlertid til antallet af 0-årige, det vil sige, hvor mange børn, der bliver født eller alternativt flytter til kommunen. Set over en årrække svinger fertilitetskvotienten, dvs. tilbøjeligheden til at få børn, relativt meget i Gladsaxe.

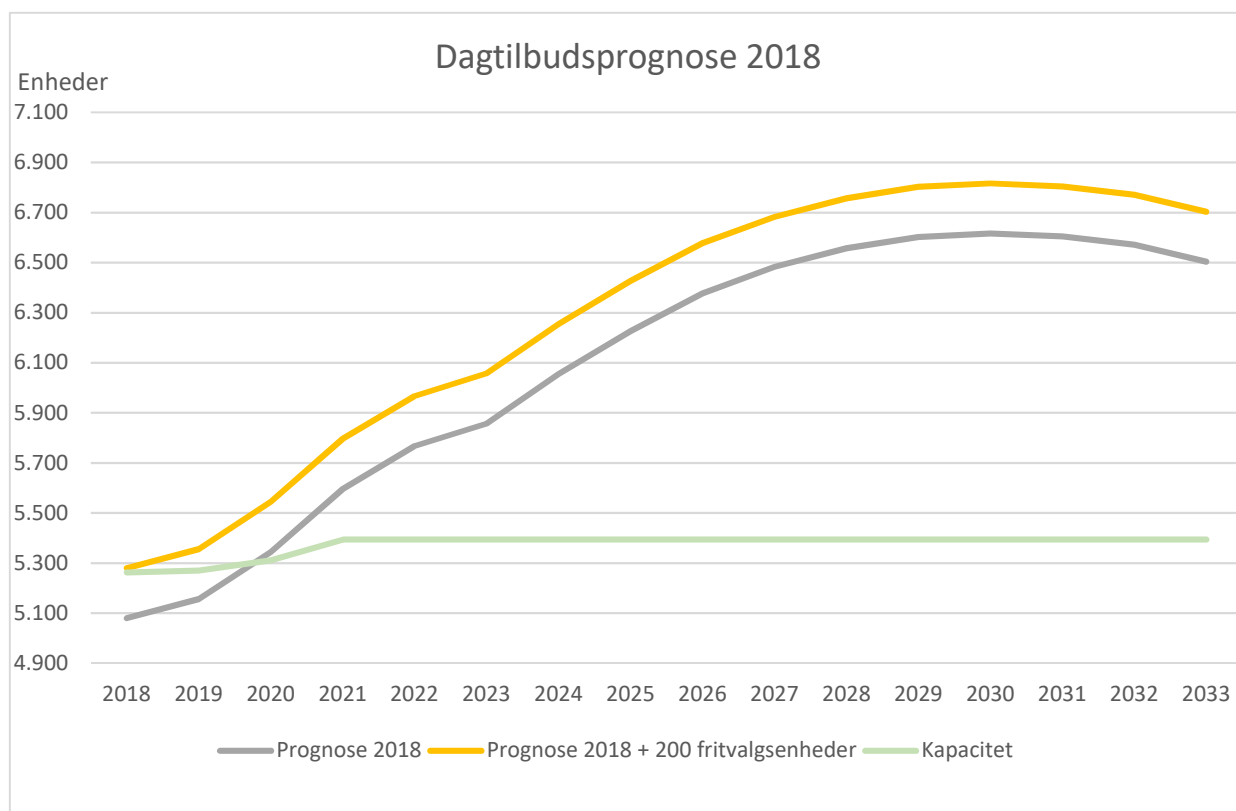
Generelt er de udarbejdede prognoser for befolkningsudviklingen relativt sikre de første år, hvorefter de bliver mere usikre, jf. ovennævnte forbehold. Den seneste udarbejdede befolkningsprognose skal derfor også tolkes varsomt i årene fremover og må betegnes som usikker fra 2024 og frem. Der bliver hvert år udarbejdet nye prognoser, som holdes op i mod kapaciteten og ændringer af denne, så der kontinuerligt kan tages stilling til kapacitetsbehovet og de konkrete projekter.

4.4 Den forventede udvikling på dagtilbudsområdet (dagtilbudsprognose)

Figur 4 viser den nyeste prognose fra 2018 for udviklingen i antallet af enheder i dagtilbud i de kommende 15 år. I figuren sammenholdes den forventede udvikling med den nuværende kapacitet, det vil sige antallet af pladser (enheder) i dagtilbuddene. Endvidere viser figuren det forventede behov tillagt de 200 fritvalgspladser. Det skal bemærkes, at nedenstående prognose kun dækker børnehusene. Dagplejen er ikke en del af prognosen, da kapaciteten her er mere fleksibel og løbende bliver justeret i forhold til efterspørgslen.

Det fremgår, at kapacitetsbehovet er stigende, og såfremt kapaciteten på dagtilbudsområdet ikke øges, vil der allerede i 2022 mangle ca. 400 enheder i Gladsaxe Kommune. Der er derfor behov for at iværksætte kapacitetsudvidelser på dagtilbudsområdet.

Figur 4. Dagtilbudsprognose 2018

Den grønne linje i figur 4, som viser kapaciteten, indeholder de kapacitetstilpasninger som fremgår af Dagtilbudsstrategi 1.

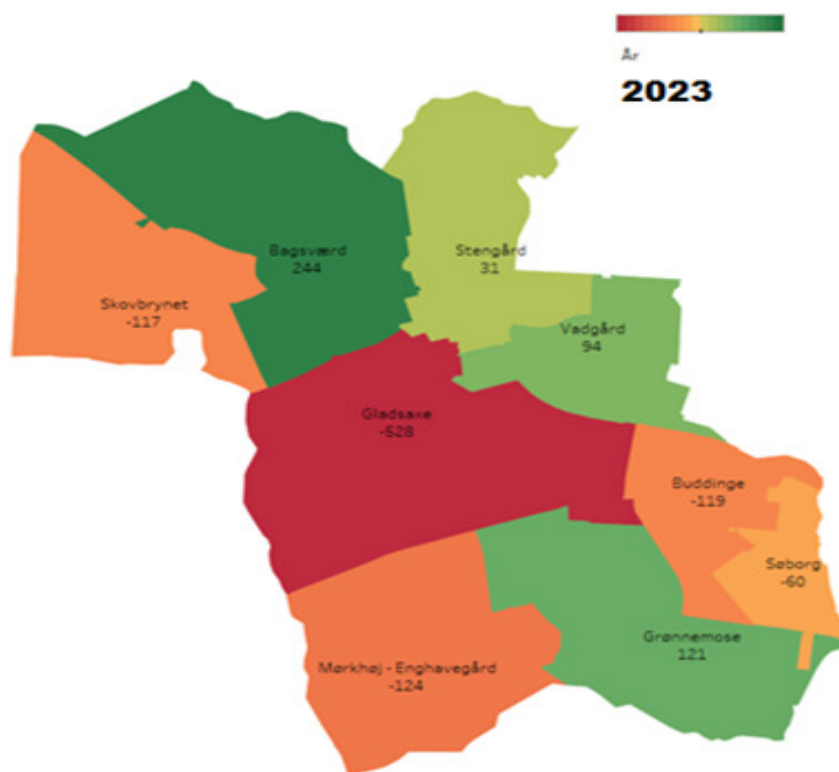
4.5 Den forventede udvikling fordelt på områder

Forholdet mellem kapacitet og det forventede behov er ikke ens i alle dele af kommunen. Kommunen er inddelt i ni områder. Som det fremgår af figuren nedenfor overstiger kapaciteten behovet for dagtilbudspladser i tre af de ni områder allerede om fem år, mens det omvendte er tilfældet i fem områder. Kapacitet og behov stemmer nogenlunde overens i det sidste område.

Der er således større kapacitetsbehov i områderne Søborg, Buddinge, Gladsaxe, Skovbrynet og Mørkhøj/Enghavegård, mens der er ledige pladser i Grønnemose, Vadgård og Bagsværd. I Stengård svarer behovet stort set til antallet af pladser. Kapacitetsbehovet er markant større i område Gladsaxe end i de øvrige områder. Herefter kommer områderne Skovbrynet, Mørkhøj/Enghavegård og Buddinge⁶.

⁶ For yderligere information om kapaciteten fordelt på områder i 2018, 2023 og 2028, jf. bilaget fra Børne- Undervisningsudvalget 19.06.2018, punkt 72.

Figur 5. Den forventede kapacitet i områderne i 2023

Forskellen betyder, at forældre har forskellige muligheder for at få indfriet deres ønske om børnehuse alt efter, hvor i kommunen de er bosiddende.

I Gladsaxe Kommune får 83 pct. af forældrene opfyldt ét af deres tre ønsker til valg af dagtilbud heraf 67 procent første prioritet (i 2017). I 2013 fik 75 pct. af forældrene opfyldt ét af deres tre ønsker heraf 59 pct. første prioritet. Forældrene får dermed i højere grad end tidligere opfyldt deres ønske til plads i dagtilbud.

Som beskrevet i afsnit 3.4 vælger de fleste forældre i Gladsaxe Kommune børnehuse ud fra dets placering i forhold til bopælen. Forældre vil derfor typisk vælge børnehuse tæt på bopælen, når de skriver deres børn op på venteliste til et børnehuse (1., 2. eller 3. prioritet). Deres ønsker er derfor ikke nødvendigvis koblet til det område, som de bor i, såfremt de bor tæt på et af de øvrige områder i kommunen. I udarbejdelsen af implementeringsplanen er det derfor vigtigt, så vidt muligt, at bygge nye børnehuse i de områder, hvor borgerne bor og behovet er størst.

4.6 Øget adgang for tilflyttere

Med de nuværende anvisningsregler kan tilflyttere til Gladsaxe Kommune først få anciennitet fra den dato, de opskriver deres barn på ventelisten. Tilflyttere har dermed en ganske kort anciennitet i sammenligning med borgere, der har født deres barn i Gladsaxe Kommune. Tilflyttere kan således have mere vanskeligt ved at få indfriet deres ønsker til en plads i eget anvisningsområde.

Ca. 12 procent af alle tilflyttere takker nej til den plads de får anvist. Dermed udskyder de deres behov for plads i Gladsaxe. Hvis anciennitetsreglen ændres, så tilflyttere får tildelt et vist antal måneders anciennitet, og dermed i højere grad får indfriet deres ønske end tilfældet er i dag, må det forventes, at de i højere grad siger ja til pladsen, hvilket vil øge behovet for pladser. Det øgede behov forventes at svare til ca. 20 enheder om året.

Konsekvensen ved at åbne op for, at tilflyttere får tildelt mere anciennitet er, at borgere, der har født deres barn i Gladsaxe Kommune, kan få sværere ved at få indfriet deres ønske til en plads i eget anvisningsområde, mens tilflyttere i højere grad end i dag får opfyldt deres ønske. Med baggrund i dagtilbudsprognosen, vil det på nuværende tidspunkt øge presset på kapaciteten yderligere, dog forventes det at være i så lille et omfang, at betydningen for forældre er minimal. Der vil blive fremsat en sag til politisk behandling angående en ændring af reglerne for anciennitet for tilflyttere, når Dagtilbudsstrategi 2 er besluttet.

4.7 Regeringens ghettoplan

Regeringen har indgået seks delaftaler, hvor målsætningen er at nedbryde og forebygge parallelsamfund. Lovgivningen, der skal understøtte ghettoplanen, er ikke vedtaget endnu. Særligt den ene delaftale ”bedre fordeling i daginstitutioner” kan påvirke det fremtidige arbejde med og implementering af Dagtilbudsstrategi 2. Lige nu er der ikke nogen områder i Gladsaxe Kommune, der er på Regeringens liste over ghettoer eller udsatte boligområder. Dette kan dog ændre sig ved de årlige opdateringer af ghettolisterne, hvorfor det kan blive nødvendigt at justere implementeringsplanen på baggrund heraf.

4.8 Dagplejen

Dagplejen i Gladsaxe Kommune er opdelt i to dagplejeafdelinger, Syd og Nord. I hver dagplejeafdeling er tilknyttet to legestuer, hvor teams af dagplejere på skift er én gang om ugen. I dagplejen er ansat en områdeleder, en dagplejeleder i hver dagplejeafdeling, en administrativ assistent samt fire dagplejepædagoger. Dagplejen er på nuværende tidspunkt normeret til en kapacitet til 144 børn, svarende til 288 enheder.

4.7.1 Efterspørgsel og kapacitet

Af tabellen nedenfor fremgår udviklingen i antallet af indmeldte børn i dagplejen fra 2014 til 2018. Udviklingen viser, at der i dagplejeafdeling Nord er sket et kraftigt fald i antallet af indmeldte børn fra 2015 til 2018. I dagplejeafdeling Syd har der været både et fald og en lille stigning i perioden, og niveauet er nu det samme som i 2015.

Tabel 1. Antal indmeldte børn i dagplejen 2015-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Nord	72	90	71	54	52
Syd	76	61	68	64	61
I alt	148	151	139	118	113

Tallene er pr. 1. januar for hvert af årstallene.

Når forældre skriver deres barn på venteliste til en plads i dagplejen i Gladsaxe Kommune, kan de vælge at skrive sig op til dagplejeafdeling Syd og/eller dagplejeafdeling Nord samt vælge dagplejen som 1., 2. eller 3. prioritet. Barnet kan både være skrevet på venteliste til en plads i dagplejen og til et børnehus.

Nedenstående tabel 2 viser, at 75 børn fik plads i dagplejen i 2017. Den viser også, at 60 børn havde ønsket en plads i dagplejen som et af deres tre pladsønsker, og at 15 børn fik tildelt en plads i dagplejen, selvom de havde ønsket en plads i et børnehus. Borgerne har ret til en plads i et dagtilbud i kommunen til den ønskede behovsdato, og det betyder, at det for at indfri denne pladsgaranti kan være nødvendigt f.eks. at tilbyde plads i dagplejen, selvom der er ønsket plads i et børnehus.

Tabel 2. Tildeling af plads i dagplejen i 2017

Plads i dagplejen i 2017 i alt	75
Ønsket dagpleje	60
Heraf	52
1. prioritet	
2. prioritet	4
3. prioritet	0
Fået dagpleje i det andet distrikt	4
Ikke ønsket dagpleje	15
Fået dagpleje i eget distrikt	14
Fået dagpleje i det andet distrikt	1

Dagplejen får primært anvist børn, der har ønsket dagplejen som 1. prioritet. Ud af et samlet antal børn, der fik plads i dagplejen i 2017, havde 15 ikke ønsket dagplejen, hvilket svarer til 20%. På denne baggrund kan det konkluderes, at dagplejen kan reduceres i størrelse samtidig med, at de som ønsker dagpleje kan få plads i dagplejen.

Tabel 3. Udviklingen i antal dagplejere 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Syd	27	29	27	26	25
Nord	30	26	26	20	20
I alt	57	55	53	46	45

Tallene er pr. 1. januar for hvert årstal.

Antallet af dagplejere har samlet set været faldende siden 2014, dog mere stabilt mellem 2017 og 2018, jf. tabel 3. Det er særligt i dagplejeafdeling Nord, at der har været et fald i antallet af dagplejere. Dette afspejler den faldende efterspørgsel i dagplejen, men hertil kommer også, at det igennem en længere periode ikke har været muligt at rekruttere nye dagplejere, særligt i dagplejeafdeling Nord. Som det fremgår er de to dagplejeafdelinger ikke lige store, hvilket heller ikke er målsætningen fremover. Der bør arbejdes med en samlet kapacitet for dagplejen i Gladsaxe Kommune, men med en fleksibilitet i forhold til størrelsen i de to dagplejeafdelinger.

4.7.2 Børn med behov for specialplads

Dagplejens rammer og organisering gør, at dagplejen nogle gange modtager børn, der har brug for en specialplads, f.eks. præmature børn og børn med særlige behov. Når et barn visiteres til en specialplads i dagplejen vurderes det ud fra barnets behov, om barnet skal tælle for to eller tre pladser i dagplejen. En dagplejer har som udgangspunkt tre børn hos sig, så hvis et barn tæller for to pladser vil der kun være et barn yderligere hos den dagplejer, og hvis et barn tæller for tre, så er barnet eneste barn hos denne dagplejer. Af tabel 4 fremgår udviklingen i antallet af specialbørn i dagplejen.

Tabel 4. Børn med behov for specialplads i dagplejen fra 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Tæller for 2	12	17	11	8	7
Tæller for 3	0	0	1	1	1
I alt	12	17	12	9	8

Tallene er pr. 1. januar for hvert årstal.

Udviklingen i antallet af børn med behov for specialplads i dagplejen betyder, at dagplejen fremover skal have specialpladser, der kan rumme ca. 10 børn årligt. Der er kommet en anden visitationspraksis i løbet af det seneste år, hvilket medfører, at børn, der tæller for to eller tre børn nu alle sammen visiteres gennem PPR (pædagogisk psykologisk rådgivning).

4.7.3 Privat pasning

Dagplejen i Gladsaxe Kommune har også opgaver forbundet med de private pasningsordninger, der ligger i Gladsaxe Kommune. Minimum tre gange årligt fører dagplejen i Gladsaxe Kommune tilsyn med forholdene i de private pasningsordninger. I forbindelse med ændringerne i Dagtilbudsloven, som trådte i kraft 1. juli 2018, skal dagplejen fremadrettet også føre tilsyn med de fleksible passere, som familier med skæve arbejdstider kan ansætte som en del af et kombinationstilbud i kommunen. Nedenstående tabel 5 viser udviklingen i antal private børnepassere i årene 2014-2018.

Tabel 5. Antal private børnepassere i årene 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018*
Antal private børnepassere	9	28	35	43	33

*Pr. 14.08.2018.

Der er sket en kraftig stigning i antallet af private børnepassere i kommunen siden 2014, hvilket har medført en øget arbejdsmængde i dagplejen.

4.7.4 Legestuer

Det foreslås, at legestuen på Krakasvej lukkes og ombygges til at rumme en ekstra børnegruppe i børnehuset Troldehøj.

Der er fire legestuer tilknyttet dagplejen i Gladsaxe Kommune. To legestuer i dagplejeafdeling Nord og to legestuer i dagplejeafdeling Syd. Brugen af legestuerne fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 6. Anvendelsen af legestuer 2018

Legestuer	Benytter legestuen
SYD	
Mørkhøj	Tirsdag
Mørkhøj	Torsdag
Mørkhøj	Onsdag
Tusindfryd - Søborg	Torsdag
NORD	
Kornblomst	Tirsdag
Kornblomst	Onsdag
Kornblomst	Torsdag
Krakasvej	Tirsdag

Legestuen på Krakasvej (som ligger i forbindelse med børnehuset Troldehøj) bliver kun brugt en gang om ugen. Det er en meget lille anvendelsesgrad for en legestue, som i stedet kan anvendes til en udvidelse af børnehuset Troldehøj, og dermed bidrage til det samlede kapacitetsbehov. Afstanden mellem de to legestuer i Nord er på 1,8 km, hvilket kan betyde længere transport for nogle forældre en gang om ugen.

Den ene legestue i dagplejeafdeling Syd ligger i forbindelse med børnehuset Tusindfryd. Børnehuset Tusindfryd indgår i Dagtilbudsstrategi 1, og er planlagt til at blive afviklet i år 2020. I forbindelse med afviklingen af børnehuset lukkes også legestuen. Det vil i dagplejeafdeling Syd ikke være muligt kun at have én legestue, da legestuen er placeret i et yderområde i distriktet, hvorfor der inden 2020 vil blive fundet en ny placering til erstatning af legestuen samt et nyt børnehus med forløbsmæssig sammenhæng⁷ i dagplejeafdeling Syds distrikt.

4.7.5 Organisering

Som det fremgår af ovenstående er arbejdsomkostningen i dagplejen ikke kun afhængig af antallet børn, da der skal også føres tilsyn med private pasningsordninger, fleksible passere mm. Derudover har hver dagplejeafdeling stadig mange medarbejdere tilknyttet (20-25 dagplejere i hver), hvilket svarer til en medarbejdergruppe i et 7 grupper børnehus. I børnehuse med 6 grupper og større, er der både souschef og leder. Derfor fastholdes den nuværende organisering i dagplejen selvom dagplejen justeres til nuværende efterspørgsel. Hvis børnetallet i dagplejen derimod kommer ned på et niveau omkring 90 børn i alt, skal grundorganiseringen i dagplejen revurderes på ny, da det ca. svarer til antallet af enheder i et 8 grupper børnehus. Den administrative assistent har primært opgaver, der ikke er direkte forbundet med børnetallet, hvorfor der ikke vil ske en ændring i den stilling. Der skal løbende tages stilling til organiseringen i dagplejen på baggrund af antallet af børn og dagplejere. De fire dagplejepædagoger har både opgaver, der ikke er afhængige af børnetallet i dagplejen og opgaver, der er børneafhængige. De er bl.a. ansvarlige for de forskellige dagplejeteams, modtagelsessamtaler og tilsyn med både kommunale dagplejere og private pasningsordninger i Gladsaxe Kommune. Antallet af dagplejepædagoger vil løbende skulle justeres, såfremt børnetallet i dagplejen fortsætter med at falde.

4.7.6 Driftsudgifter i dagplejen

Hovedparten af økonomien i dagtilbuddene tildeles efter det faktiske antal passede børn (aktivitetsbaseret budgetmodel) opgjort som enheder⁸. Alle børnehuse modtager således uanset størrelse det samme faste beløb for hvert barn, de har indmeldt – også kaldet børnetaxameter (bøtax).

Derudover tildeles hvert dagtilbud et budget til de faste løn- og driftsudgifter – en grundtakst, som ikke afhænger af børnetallet. Heri indgår bl.a. udgifter til leder- og dagplejepædagoglønninger, ejendomsudgifter og inventar til legestuer mv.

I 2018 er den budgetterede udgift pr. plads i dagplejen på 169.593 kr. svarende til 84.796 kr. pr. enhed baseret på, at der skal være 144 børn i dagplejen.

De faste udgifter, der ikke afhænger af antallet af børn, har stor betydning for, hvor stor udgiften pr. barn er, da de faste udgifter pr. barn stiger, når antallet af børn falder. Udgiften pr. barn beregnet på baggrund af forskellige børneantal i dagplejen med den nuværende organisationsstruktur, fremgår af tabel 7.

Tabel 7. Udgiften pr barn i dagplejen på baggrund af forskellige børnetal

⁷ Dagplejen har forløbsmæssig sammenhæng med børnehaverne. Det betyder, at når barnet får en plads i en dagpleje, får forældrene samtidig information om, hvilken børnehave barnet senere er garanteret plads i.

⁸ 0-2 årige tæller to enheder, mens 3-6 årige tæller en enhed.

Antal børn	Udgift pr. barn*
144	160.700
120	167.649
100	175.988
80	188.496
60	209.344

* På baggrund af budget 2018.

Udgiften pr. barn stiger fra 160.700 kr. ved 144 børn til 175.988 kr. ved en dagpleje med 100 børn forudsat, at der er samme organisering. Det bliver altså markant dyrere at drive dagpleje, når antallet af børn falder, da de faste udgifter skal fordeles på langt færre børn. Det er således nødvendigt at overveje at tilpasse organisationen, hvis antallet af indmeldte børn i dagplejen falder yderligere som beskrevet ovenfor.

Hvis udgiften pr. barn i dagplejen skal være på samme niveau som udgiften pr. barn i børnehusene, vil dagplejen skulle have ca. 250 indmeldte børn under forudsætning af, at nuværende organisering fastholdes, hvilket ikke er realistisk.

4.9 Konklusion

- Der opretholdes en målsætning om 200 overskydende enheder. Der er dog ikke udsigt til at dette kan realiseres foreløbigt. Inden en eventuel realisering skal der tages stilling til en åbning af ventelisten for børn bosat i andre kommuner.
- Der vil i 2023 være et stort kapacitetsbehov i områderne Søborg, Buddinge, Gladsaxe, Skovbrynet og Mørkhøj/Enghavegård, mens der er ledige pladser i Grønnemose, Vadgård og Bagsværd. I Stengård svarer behovet stort set til antallet af pladser. Kapacitetsbehovet er markant større i område Gladsaxe end i de øvrige områder. Herefter kommer områderne Skovbrynet, Mørkhøj/Enghavegård og Buddinge.
- Generelt er de udarbejdede prognoser for befolkningsudviklingen relativt sikre de første år, hvorefter de bliver mere usikre. Den senest udarbejdede befolkningsprognose skal derfor også tolkes varsomt og må betragtes som usikker fra 2024 og frem.
- Der vil blive fremsat en sag til politisk behandling angående en ændring af reglerne for anciennitet for tilflyttere, når Dagtilbudsstrategi 2 er besluttet.
- Dagplejen tilpasses i henhold til efterspørgslen, hvilket betyder, at dagplejen fremadrettet vil have en normering på 135 børn, heri at der er plads til ca. 10 specialbørn årligt.
- Den nuværende organisering i dagplejen fastholdes, da tilsynsopgaverne omkring private pasningsordninger er stigende, og der stadig er mange ansatte i hver dagplejeafdeling (20-25). Der vil løbende blive taget stilling til organiseringen i dagplejen, men skulle børnetallet nå ned på ca. 90 børn, skal der ske en justering.
- Legestuen på Krakasvej lukkes og bliver i stedet ombygget til en ekstra børnegruppe i børnehuset Troldehøj. Legestuen i børnehuset Tusindfryd afvikles i 2020, hvorfor der inden 2020 vil blive fundet en ny placering af legestuen i dagplejeafdeling Syds distrikt.
- Regeringens ghettoplan kan få betydning for implementeringen af Dagtilbudsstrategi 2. Ghettoplanen har ikke betydning på nuværende tidspunkt, men Børne- og Kulturforvaltningen følger udviklingen tæt, og kommer med løsningsforslag såfremt dette ændres.

5. Udnyttelse af de økonomiske ressourcer

Dette afsnit indledes med en kort beskrivelse af, hvordan budgetterne på dagtilbudsområdet tildeles. Herefter analyseres driftsudgifterne i forhold til dagtilbuddenes størrelse og driftsudgifterne i udflyttergrupper.

5.1 Fordeling af budget til kommunens dagtilbud

Det samlede budget til kommunens dagtilbud inklusiv dagpleje udgør ca. 350 mio. kr. i 2018. Hovedparten af økonomien i dagtilbuddene tildeles efter det faktiske antal passede børn (aktivitetsbaseret budgetmodel) opgjort som enheder. Alle børnehuse modtager således uanset størrelse det samme faste beløb for hvert barn, de har indmeldt - også kaldet børnetaxameter (bøtax).

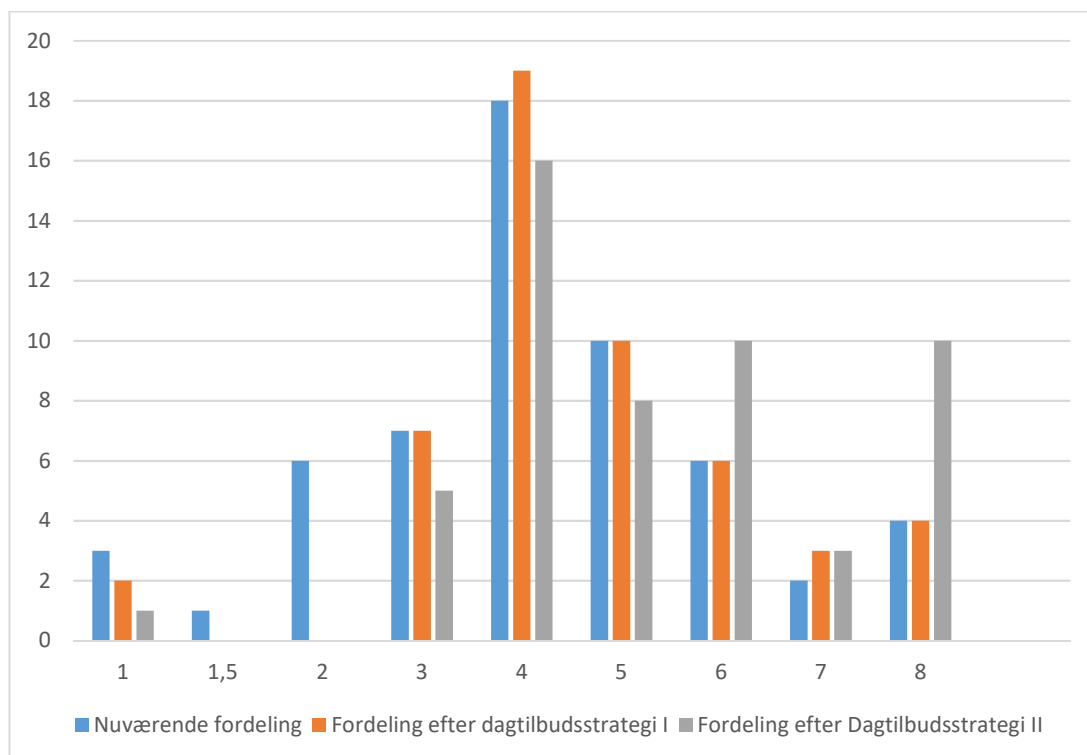
Derudover tildeles hvert dagtilbud et budget til de faste løn- og driftsudgifter - en grundtakst, som ikke afhænger af børnetallet. Heri indgår bl.a. udgifter til lederløn, rengøring, køkkentimer, ejendomsudgifter samt konkret tildelte midler til at dække særlige forhold i dagtilbuddet.

5.2 Analyse af driftsudgifter i forhold til størrelsen af dagtilbuddene

I det følgende afsnit analyseres dagtilbuddenes økonomi i sammenhæng med størrelsen af dagtilbuddet. Der er taget udgangspunkt i budgettet for 2018.

Nedenstående figur 6 viser børnehusene i Gladsaxe i 2018 fordelt på størrelse (blå søjler), hvordan fordelingen af børnehuse vil være, når alle dele af Dagtilbudsstrategi 1 er udmøntet i 2021 (orange søjler) samt fordelingen når alle forslag til ændringer i Dagtilbudsstrategi 2 er udmøntet (grå søjler).

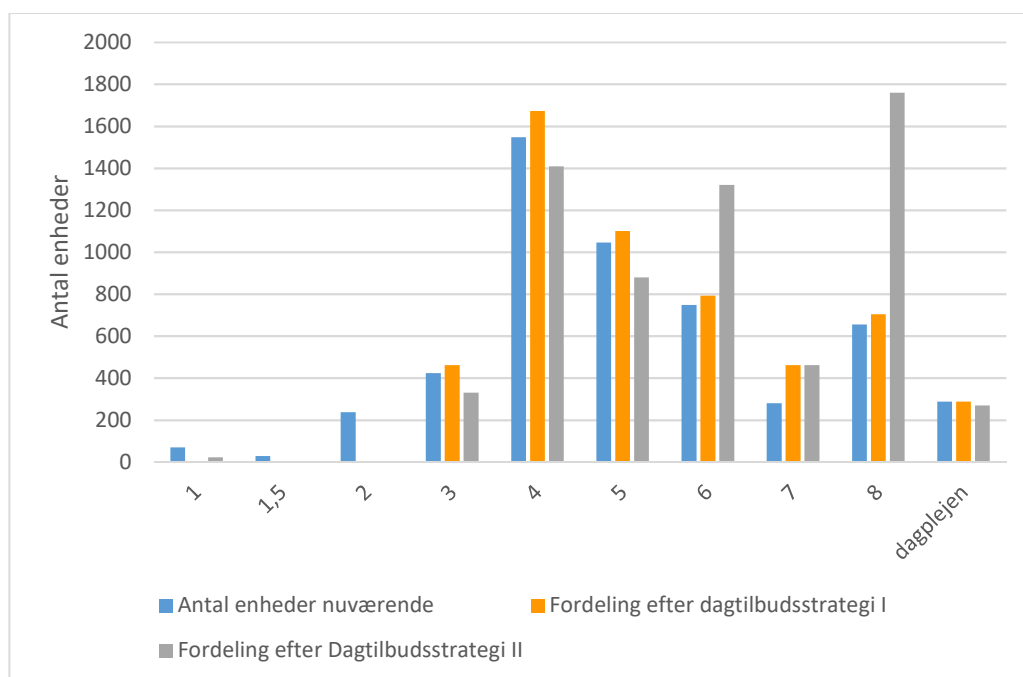
Figur 6. Antal børnehuse fordelt på størrelse

Det fremgår, at det på nuværende tidspunkt er cirka halvdelen af børnehuse i Gladsaxe Kommune (28 børnehuse ud af i alt 57), der er fire og fem gruppes børnehuse. Der er dog stor variation i størrelsen af dagtilbuddene i Gladsaxe Kommune.

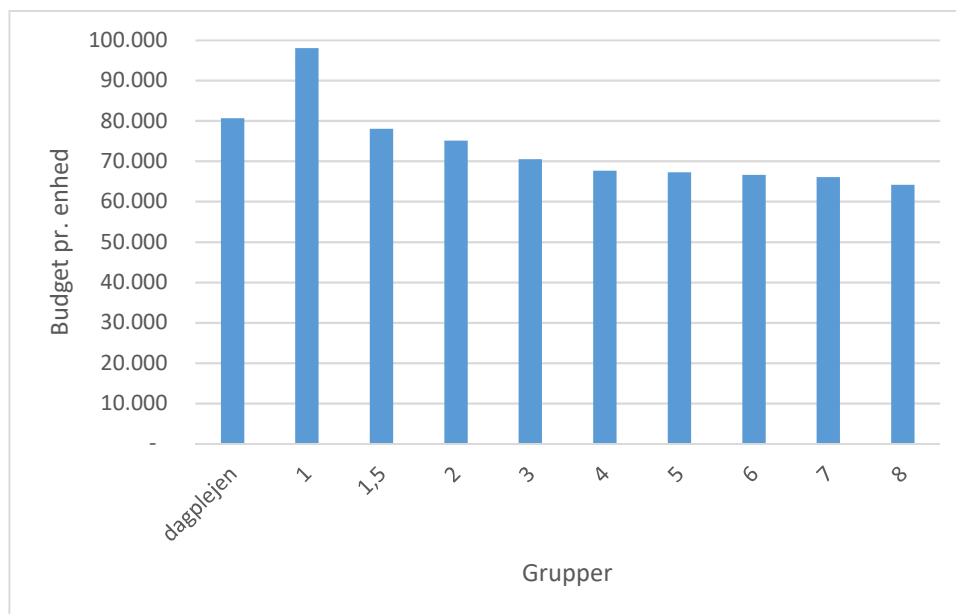
Da der er flest 4 gruppers børnehuse i kommunen, er det også her, at flertallet af børnene i Gladsaxe Kommune er indskrevet på nuværende tidspunkt. Faktisk går 3 ud af 10 børn (målt i enheder), i et fire gruppers børnehus i 2018. Figur 7 viser fordelingen af enheder i forhold til størrelsen på børnehuse på nuværende tidspunkt, efter implementering af Dagtilbudsstrategi 1 samt efter implementering af de foreslåede ændringer i Dagtilbudsstrategi 2.

Figur 7. Antal enheder fordelt efter størrelse på børnehus eller dagpleje

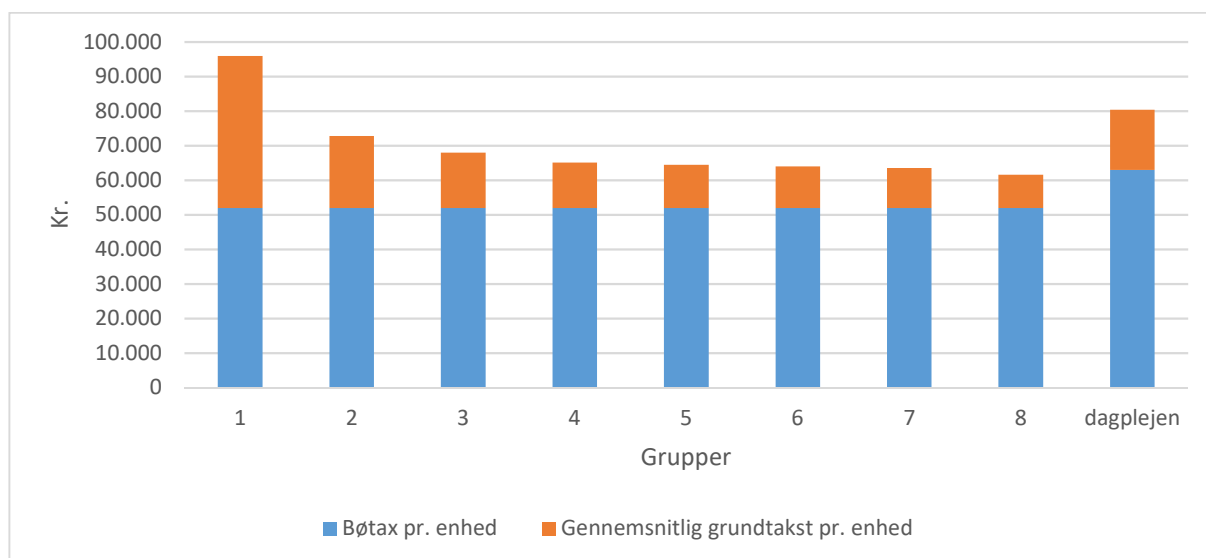
Omkostningerne pr. enhed er forskellige afhængige af børnehusets størrelse. Figur 8 angiver udgiften pr. enhed i 2018 fordelt efter børnehusenes størrelse.

Figur 8. Budget pr. enhed fordelt efter størrelse på børnehuse eller dagpleje (kr.)

Ét gruppes børnehuse er dyrest, herefter kommer dagplejen. Billigst er otte gruppes dagtilbud. Det fremgår, at der er knap 34.000 kr. i forskel mellem udgiften pr. enhed i ét gruppes børnehuse og otte gruppes børnehuse. En gruppe i et børnehuse med kun én gruppe koster således 2,16 mio. kr. årligt, mens én gruppe i et børnehuse med otte grupper koster 1,41 mio. kr.⁹ Der er altså en forskel på ca. 0,75 mio. kr. pr. gruppe på udgiften til én gruppe i ét og otte gruppes børnehuse - selvom grupperne får tildelt nøjagtigt det samme beløb til personale pr. barn.

Figur 9. Forholdet mellem grundtakst og bøtax fordelt på dagtilbuddenes størrelse

⁹ I beregningen er det antaget, at der er 22 enheder i en gruppe.

I figur 9 er angivet, hvor stor en andel af den samlede budgetterede udgift de faste udgifter, dvs. grundtaksten, udgør i 2018.

Grundtaksten er fire gange højere i et ét gruppes dagtilbud end i et otte gruppes dagtilbud. Det er alene grundtilskuddet, hvor udgiften er varierende, altså udgiften til blandt andet lederløn, køkkentimer rengøring etc., da der i små børnehuse er færre enheder at fordele udgifterne på.

Gennemsnitlig var der i 2018 budgetteret med en udgift på 9.657 kr. pr. enhed til grundudgifter i et 8 grupper børnehus, hvorimod den gennemsnitlige udgift i 1-7 grupper børnehuse lå på 19.362 kr. pr. enhed. Ved at udbygge eller sammenlægge eksisterende børnehuse til 8 grupper børnehuse, er det derfor muligt at reducere driftsudgifterne – i form af bl.a. ejendomsudgifter - samtidig med ressourcerne til personale pr. barn bevares.

Såfremt der bliver bygget børnehuse større end 8 grupper, vil det være nødvendigt at øge grundtilskuddet. Der vil være behov for ikke kun en souschef (det har 6-8 grupper børnehuse), men også afdelingsleder(e). For at fastholde overskuelige og tætte miljøer for børnene vil det være nødvendigt at dele store huse op i afdelinger. Derudover skal der tildeles midler til mere administrativ tid, mere personale i ydertiderne, da der skal være ydernormering i flere afdelinger for at fastholde en tryk og tæt modtagelsessituation for det enkelte barn samt korrigeringsfaktorer på grund af bygningens størrelse.

Den begrænsede økonomiske fordel ved at bygge større børnehuse skal dermed holdes op i mod de pædagogiske og faglige problemstillinger, der kan opstå, jf. kapitel 3.

For dagplejen er grundtaksten på 17.369 kr., men her er den børneafhængige udgift væsentlig højere end i dagtilbuddene. Én enhed i dagplejen koster ca. 18.000 kr. mere end én enhed i et otte gruppes børnehus. Dagplejen er dog billigere i drift pr. enhed sammenholdt med ét gruppes dagtilbud, fordi bygningsomkostningerne er lave.

Med baggrund i ovenstående gennemgang af de økonomiske ressourcer anbefales der stadigvæk en idealmode med en dagtilbudsstruktur med børnehuse på mellem fire og otte grupper, dog med mulighed for at bygge ni grupper børnehuse, såfremt det vurderes at give mening arkitektonisk og pædagogisk.

5.3 Driftsudgifter udflyttergrupper

Gladsaxe Kommune har udflyttergrupper i to børnehuse. Det drejer sig om Gnisten og Højmarksvej. Gnisten og Højmarksvej tager henholdsvis 14 og 7 børn med ud i skoven fire dage om ugen. De bliver kørt med bus ud til en hytte, der er beliggende i Stenløse.

Begge børnehuse får tildelt budget til dækning af løn til ekstra personaleressourcer i forbindelse med udflyttergruppen, da personalet på grund af afstanden skal være med hele dagen og ikke kan afløses. Desuden afholdes udgifter til kørsel, husleje og rengøring af hytterne. Merudgifterne for udflyttergrupperne er ca. 800.000 kr. årligt svarende til 38.485 kr. pr. enhed. Denne udgift kommer oveni den almindelige udgift, som i gennemsnit er på 71.154 kr. pr. enhed. Udgiften pr. plads i udflyttergrupperne er dermed ca. 50 procent større end de almindelige pladser i børnehuse.

Udflyttergrupperne er et forholdsmæssigt dyrt tilbud, som kun er normeret til 21 af kommunens børn, hvorfor det foreslås at afvikle udflyttergrupperne.

5.4 Konklusion

- Der anbefales der fortsat en idealmode med en dagtilbudsstruktur med børnehuse på mellem fire og otte grupper, dog med mulighed for at bygge ni grupper børnehuse såfremt det vurderes at give mening arkitektonisk og pædagogisk.
- De resterende to udflyttergrupper afvikles, da det tilbud er et forholdsmæssigt dyrt tilbud i forhold til kommunens øvrige tilbud.

6. Bæredygtig vækst og velfærd i Gladsaxe

I efteråret 2018 vedtager Byrådet en ny Gladsaxestrategi for perioden 2018-2022 og sætter for alvor fokus på at skabe bæredygtig vækst og velfærd.

For at sikre en bæredygtig udvikling, skal der arbejdes med flere bundlinjer, således at der er fokus på både den sociale, økonomiske og miljømæssige balance i vores indsatser.

Gladsaxe Kommune har som en af de første kommuner i Danmark taget hul på at indarbejde FN's verdensmål for bæredygtig udvikling i hele vores måde at arbejde på.

Dette fremgår af den nye Gladsaxestrategi, og har også været en del af fundamentet i udarbejdelsen af Dagtilbudsstrategi 2.

Det er en klar målsætning, at vores børnehuse skal være fagligt, miljømæssigt og økonomisk bæredygtige, således de understøtter høj kvalitet i det pædagogiske arbejde.

I dette afsnit uddybes vores tilgang til at skabe miljømæssige bæredygtige børnehuse. Al nybyggeri, som gennemføres på baggrund af denne strategi, skal som udgangspunkt være Svanemærket. Derudover er LAR (Lokal Afledning af Regnvand) et element, som er blevet mere aktuelt siden Dagtilbudsstrategi 1 blev udarbejdet, hvorfor det vil blive beskrevet nedenfor. Grønne Gladsaxe og GladsaxeLiv er centrale punkter i de strategiske planer for kommunen, og vil, hvor det er relevant og muligt, blive indtænkt i de fremtidige børnehuse.

6.1 Svanemærket byggeri

Et Svanemærket byggeri er et godt valg for miljøet og for de mennesker, der skal bo, arbejde og opholde sig i bygningerne. Med et krav om miljømærkning af fremtidens børnehuse opnår Gladsaxe Kommune, at bygningerne lever op til de skrappe krav, som Miljømærkning Danmark har foreskrevet ved Svanemærkningen.

Miljømærkets mange krav kan, i en koncentreret form, skæres ned til fire hovedpunkter:

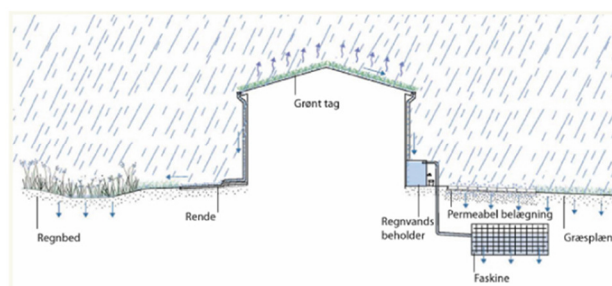
- Byggematerialer og processer: Der er skærpede krav, der sikrer, at miljø- og sundhedsskadelige stoffer, PVC og ikke-certificeret træ undgås. Det er krav til alt fra maling og fugemasser til isolering, dampspærre og gulve.
- Lavt energiforbrug: Et Svanemærket børnehus skal som minimum have et energibehov, der er 10 pct. lavere end gældende lovgivning. Samlet set sikrer Svanemærkningens krav både en lav klimabelastning og lave driftsomkostninger.
- Godt indeklima: Sikres ved særlige krav til ventilation, fugtsikring, afgangning af skadelig kemi, indendørs akustik og dagslysniveau. Dermed sikres et godt arbejds- og opholdsklima for både børn og personale.
- Cirkulær økonomi: Sikres med krav om affaldssortering, rene materialer og bæredygtige råvarer.

6.2 Lokal Afledning af Regnvand (LAR), Vores Grønne Gladsaxe og GladsaxeLiv

Med det ændrede klima oplever vi større og flere hændelser, hvor regnvandsmængden overbelaster det offentlige kloaksystem – med oversvømmelser og vandskader til følge. Gladsaxe Kommune ønsker at gå foran og anvende kommunale ejendomme som udstillingsvindue for gode løsninger med lokal afledning af regnvand. Alle matrikler er tildelt en tilladt afløbskoefficient, der fastslår, hvor stor del af matriklen der må aflede vand uforsinket til det offentlige kloaksystem. LAR løsninger kan ofte anvendes for at overholde denne.

Hvor jordbunds- og grundvandsforholdene tillader nedsivning, kan der etableres løsninger som faskiner, regnvandsbede, permeable belægninger og andre løsninger, der kan sikre at regnvand kan trænge igennem. Hvor nedsivning ikke er mulig, kan regnvandet tilbageholdes i regnvandsbeholdere, forsinkelsesbassiner, grønne tage og vandhuller. Forsinkelsen af regnvandet aflaster kloaksystemet, når det regner mest, og det medvirker derfor til at nedbringe oversvømmelser. Løsninger, der også indeholder fordampning, er at foretrække -, f.eks. fordampning fra grønne tage, regnbede og vandhuller.

Regnvandshåndteringen kan med fordel indgå som pædagogisk og arkitektonisk integrerede løsninger som eksempelvis regnvandsbede, grønne vægge og tage osv. På samme måde kan de grønne klimaløsninger være med til at fremme en by med mere natur, og dermed bidrage til Gladsaxe Kommunes grønne strategi. Strategien "Vores Grønne Gladsaxe, strategi for udvikling af en grøn og bæredygtig by" blev endelig vedtaget af byrådet i juni 2018. Visionen med strategien er, at der i vores grønne Gladsaxe er nærhed til en mangfoldig natur, alsidige oplevelser og et bæredygtigt GladsaxeLiv. GladsaxeLiv er ét af initiativerne under Vækststrategien "Levende by i vækst". Formålet med GladsaxeLiv er at skabe og synliggøre mere byliv i Gladsaxe ved at fokusere på hverdagslivet, udvikle de steder i byen, hvor folk i forvejen kommer og skabe sammenhæng mellem livet inde og ude. Vores Grønne Gladsaxe og GladsaxeLiv er centrale punkter i de strategiske planer for kommunen og skal så vidt muligt indtænkes i de fremtidige børnehuse.

6.3 FN's verdensmål

I 2015 vedtog verdens regeringsledere en hidtil uset ambitiøs udviklingsdagsorden, der på bare 15 år skal sætte kursen mod en bæredygtig udvikling for både mennesker og planeten vi bor på. Verdensmålene udgør 17 konkrete mål, som forpligter alle FN's medlemslande til helt at afskaffe fattigdom og sult i verden,

reducere uligheder, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle, anstændige jobs og mere bæredygtig vækst.

Et enigt Byråd i Gladsaxe Kommune har valgt at indarbejde 7 af FN's 17 verdensmål i den nye Gladsaxestrategi. At indtænke verdensmålene i Dagtilbudsstrategi 2 giver således rigtig god mening. Nedenfor beskrives 5 af de 7 verdensmål fra Gladsaxestrategien, som i et byggeperspektiv er mest relevante for Dagtilbudsstrategi 2.

3 SUNDHED
OG TRIVSEL

Verdensmål nr. 3 Sundhed og trivsel

Mål: Sikre et godt helbred og velvære for alle mennesker. Færre dødsfald og sygdomme fra farlige kemikalier samt luft-, vand- og jordforurening. Svanemærkningens afsnit om kemikalier opstiller nogle helt konkrete krav for at sikre, at der ikke findes miljøfarlige stoffer og afgangninger i bygningen

4 KVALITETS-
UDDANNELSE

Verdensmål nr. 4: Kvalitetsuddannelse

Mål: Sikre alle lige adgang til kvalitetsuddannelse og fremme alles muligheder for livslang læring. Et af delmålene handler om adgang til tidlig barndomsudvikling, omsorg og før-skoleundervisning af høj kvalitet. Børnehusene i Gladsaxe Kommune indrettes såvel inde som ude med plads til diverse pædagogiske læringsmiljøer.

11 BÆREDYGTIGE BYER
OG LOKALSAMFUND

Verdensmål nr. 11: Bæredygtige byer og lokalsamfund

Mål: Gøre byer, lokalsamfund og bosættelser inkluderende, sikre, robuste og bæredygtige. Vores Grønne Gladsaxe beskriver de visioner, der skal sikre, at byens borgere får adgang til grønne områder og en udvikling af en bæredygtig og grøn by. Det handler om nærhed til en mangfoldig natur – også bynatur, der kan være børnehusets nære udearealer og friarealer.

12 ANSVARLIGT
FORBRUG
OG PRODUKTION

Verdensmål nr. 12: Ansvarligt forbrug og produktion

Mål: Sikre bæredygtige forbrugs- og produktionsformer – et punkt der har den højeste prioritet indenfor miljømærkningen. Svanemærkningen kræver certificering af alt træ, ekskludering af en række byggematerialer- og produkter foruden dokumentation af alle dele af byggeriet.

13 KLIMA-
INDSATS

Verdensmål nr. 13: Klimaindsats

Mål: Handle hurtigt for at bekæmpe klimaforandringer og deres konsekvenser. En aktuel konsekvens af klimaforandringerne er presset på det kommunale kloaknet ved de voldsomme regnvejrhændelser, hvor LAR-løsningerne skal sikre, at regnvandet holdes på egen matrikel og dermed ikke belaster kloaknettet. Ligeledes er Svanemærkets krav om certificeringen af bæredygtig træ i byggeriet med til at bekæmpe u hensigtsmæssig skovhugst.

6.4 Konklusion

- Al nybyggeri vil som udgangspunkt blive Svanemærket. Med et krav om miljømærkning af fremtidens børnehuse, opnår Gladsaxe Kommune, at bygningerne vil leve op til de skrappe krav, som Miljømærkning Danmark har foreskrevet ved Svanemærkningen.
- Særligt 5 af FN's verdensmål er relevante for Dagtilbudsstrategi 2 og vil blive indtænkt i implementeringen af Dagtilbudsstrategi 2.
- LAR vil blive indtænkt pædagogisk og arkitektonisk i de nye børnehuse, som eksempelvis regnvandsbede, grønne vægge og tage osv. På samme måde kan de grønne klimaløsninger være med til at fremme en by med mere natur, og dermed bidrage til arbejdet med Vores Grønne Gladsaxe og GladsaxeLiv.

7. Konkrete forslag til fremtidig dagtilbudsstruktur

Dette afsnit beskriver de konkrete forslag til fremtidige ændringer opdelt i kort, mellemlang og lang sigt, herunder konsekvenserne for kapaciteten ved gennemførelse af forslagene (implementeringsplan).

I forbindelse med Dagtilbudsstrategi 1 blev alle børnehusenes bygninger kortlagt i 2013 og alle bygninger blev vurderet på faktorer såsom bygningens fysiske tilstand, indretning, udearealer og driftsomkostninger, jf. bilag 2. Denne kortlægning udgør stadig fundamentet for en række af de konkrete ændringsforslag, som fremlægges i dette kapitel.

Det er generelt en lang proces fra politisk fra politisk beslutning til det endelige bygningsprojekt er klar til ibrugtagning. En implementeringsplan sikrer, at der løbende igangsættes byggeprojekter, og at afvikling af dagtilbud tilstræbes først at ske på et tidspunkt, hvor der er skabt nye og bedre faciliteter i nærområdet. Der følges løbende op på om prognosen for 0-6 årige holder og om implementeringsplanen skal korrigeres.

7.1 Fra leje til eje

12 af Gladsaxe Kommunes dagtilbud er i dag placeret i lejede bygninger, hvilket på nogle punkter begrænser kommunens handlemuligheder.

Der pågår derfor et analysearbejde, der skal kortlægge de enkelte lejemål med henblik på at vurdere, om det vil være fordelagtigt for kommunen at erhverve enkelte eller flere af de lejede ejendomme samt om der er lejemål, der med fordel kunne fraflyttes og finde andre løsninger.

Ved at eje ejendommene får kommunen større mulighed for løbende at vedligeholde, modernisere og tilpasse bygningerne, således at de lever op til nuværende og kommende krav og behov, herunder den pædagogiske indretning, arbejdsmiljø, krav til indeklima for børn og personale mv. Dette skal dog holdes op imod de økonomiske omkostninger ved at afvikle eller opkøbe de lejede ejendomme.

En del af kortlægningen omfatter derfor investeringens tilbagebetalingstid i forhold til sparede lejeudgifter, bygningernes tilstand og børnehusenes beliggenhed. Dette er medtaget i arbejdet med de konkrete forslag til implementering af Dagtilbudsstrategi 2, som fremgår nedenfor.

7.2 Ændringsforslag på det korte sigt (2020-2022)

Det korte sigt gælder perioden 2020-2022. Perioden dækker den kommende budgetperiode, og sigtet er så kort, at prognosen for udviklingen i antallet af børn i dagtilbud vurderes at være relativt sikker. I perioden foreslås det, at der bygges 5 nye børnehuse, 1 børnehus ombygges og 3 mindre børnehuse og udflyttergrupperne afvikles. Samlet etableres der 505 nye enheder i perioden.

Nedenstående tabeller (8 og 9) angiver tidspunkter for henholdsvis ibrugtagning af nye faciliteter eller nedlæggelse af faciliteter. Implementeringsplanen er primært baseret på et princip om, at der ny- og ombygges før, at børnene flyttes i relevante børnegrupper til det nye sted og børnehuse afvikles. I tabellerne fremgår antallet af enheder, som kapaciteten tilføres eller reduceres.

Tabel 8. Ændringer på kort sigt (2020-2022)

Børnehus	Område	Tiltag	2020	2021	2022
Troldehøj	Stengård	Ombygning	+23		
Grønnegården	Gladsaxe	Nybygges		+176	
Kastaniehuset Kagså	Gladsaxe	Afvikles		-112	
Myretuen	Gladsaxe	Afvikles		-68	
Ved Fortet	Gladsaxe	Afvikles		-65	
Tobaksvejen 1	Gladsaxe	Nybygges		+176	
Ved Jernalderlandsbyen	Skovbrynet	Nybygges		+176	
Udflyttergrupper *	Søborg, Grønnemose	Afvikles			-21
Ved Sportscentret	Grønnemose/Gladsaxe	Nybygges			+176

*Det drejer sig om henholdsvis 14 enheder i Gnisten og 7 enheder i Højmarksvej.

Ombygningen i børnehuset Troldehøj indebærer, at den tidligere dagplejelegestue ombygges til et grupperum i børnehuset.

I område Gladsaxe planlægges det at bygge et nyt 8 grupper børnehuse på Grønnegården. Når bygningen står klar i 2021 flyttes børn og personale fra Kastaniehuset Kagså (selvejende børnehus), Myretuen og Ved Fortet over i den nye bygning og bliver til ét børnehus. De tre bygninger er utidssvarende og de tre børnehuse afvikles og kommunes lejemaal til børnehusene opsiges derfor. Samtidig forventes der en ændring i Kagså Kollegiets beboersammensætning¹⁰, hvilket har betydning for behovet af dagtilbudspladser i området. Det forventes derfor, at et 8 grupper børnehus på Grønnegården vil kunne imødekomme behovet i det nærområde. Byggeriet på Grønnegården vil have betydning for de nuværende aktiviteter på grunden, da march-hallen, ridehus og hestestald vil blive nedlagt. Det betyder, at det ikke længere vil være muligt at have hestehold på grunden, ligesom det får betydning for Genbrugslopperne, som holder til i march-hallen. Den eksisterende længebygning og hovedbygning, som begge er bevaringsværdige, vil blive bevaret. Ved Fortet har i dag en gruppeordning for børn med særlige behov, hvilket også vil blive en del af det nye dagtilbud på Grønnegården.

I område Gladsaxe, hvor der er mangel på dagtilbudspladser (jf. afsnit 5.5), opføres der et nybygget 8 grupper børnehus på Tobaksvejen (den endelige placering er ikke fastlagt endnu). I tabellen fremgår den som Tobaksvejen 1, da der foreslås at bygge to børnehuse på Tobaksvejen (Tobaksvejen 2 fremgår af tabellen over ændringsforslag på mellemlang sigt).

I område Skovbrynet planlægges det at nybygge et 8 grupper børnehus ved Jernalderlandsbyen, som står klar til ibrugtagning i 2021.

¹⁰ Det planlægges at ombygge kollegiet fra familieboliger til almindelige studieboliger. Ca. 100 enheder i de tre børnehuse kommer fra Kagså Kollegiet.

Udflyttergrupperne i børnehuse Gnisten og Højmarksvej afvikles i 2022.

Imellem områderne Grønnemose og Gladsaxe ligger Gladsaxe Sportscenter. I forbindelse hermed planlægges det, at der bygges et nyt 8 grupper børnehus, som også skal være med til at afhjælpe kapacitetsbehovet i område Gladsaxe.

7.3 Ændringsforslag på det mellemlange sigt (2023-2025)

På det mellemlange sigt planlægges det, at bygge 6 nye børnehuse, hvoraf 3 af dem er nuværende børnehuse, der rives ned, og der bygges helt nyt på grunden (Torveparken, Kildebo og Bakkely).

Tabel 9. Forslag til ændringer på det mellemlange sigt (2023-2025)

Børnehus	Område	Tiltag	2023	2024	2025
Bagsværd Børnehave	Skovbrynet	Afvikles	-20		
I Buddinge	Buddinge	Nybygges	+176		
Høje Søborg	Buddinge	Afvikles	-112		
I Mørkhøj	Mørkhøj	Nybygges	+132		
Torveparken	Mørkhøj	Nedrives	-87		
Ny Torveparken	Mørkhøj	Nybygges		+132	
Kildebo	Buddinge	Nedrives	-117		
Ny Kildebo	Buddinge	Nybygges		+132	
Bakkely	Skovbrynet	Nedrives		-67	
Ny Bakkely	Skovbrynet	Nybygges		+132	
Tobaksvejen 2*	Gladsaxe	Nybygges			+176
Lundegården	Grønnemose	Ombygges			0

* Tobaksvejen 2 er færdigbygget i 2023, men skal de første år bruges til genhusning af andre børnehuse, mens de ombygges, hvorfor den øgede kapacitet først træder i kraft i 2025, hvor bygningen tages i brug som selvstændigt børnehus.

Bagsværd Børnehave afvikles i 2023, da det er et ét grupper børnehus. Ligesom ved tidligere afviklinger af børnehuse vil det følge retningslinjerne i principperne for afvikling, sammenlægning og udvidelse af børnehuse, jf. bilag 1.

Der er behov for at bygge et 8 grupper børnehus i område Buddinge samt et 6 grupper børnehus i område Mørkhøj, men der er på nuværende tidspunkt ikke kendskab til potentielle byggegrunde i de områder, hvorfor der arbejdes videre med dette for at kunne implementere strategien. Når der er bygget et nyt børnehus i Buddinge afvikles børnehuset Høje Søborg og lejemålet opsiges, da børnehuset er placeret i en bygning med flere etager og med et begrænset udeareal.

Når det nye børnehus i Mørkhøj står klar i 2023 flyttes Torveparken dertil, hvorefter Torveparken nedrives, og der bygges et nyt 6 grupper børnehus på matriklerne fra Torveparken og Mørkhøj Fri¹¹ (Ny Torveparken), som er klar til ibrugtagning i 2024. Muligheden for at realisere dette afhænger af forhandlinger med den nuværende ejer af Torveparken.

¹¹ Afvikles i 2020 som led i Dagtilbudsstrategi 1.

I område Gladsaxe nybygges endnu et 8 grupper børnehus på Tobaksvejen, som står klar i 2023. Tobaksvejen 2 vil i første omgang blive brugt til genhusning af børnehuset Kildebo, som samtidig udvides til et 6 grupper børnehus. Kildebo genhuses i Tobaksvejen 2 mens det nedrives, og der bygges et nyt 6 grupper børnehus på Kildebo's matrikel. Det nye Kildebo forventes at være klar til ibrugtagning i 2024. Herefter vil Tobaksvejen 2 blive brugt til genhusning af børnehuset Lundegården, mens der pågår en renovering af Lundegården, hvilket afhænger af forhandlinger med nuværende ejer af Lundegården.

I område Skovbrynet nybygges et 6 grupper børnehus (Ny Bakkely), på de matrikler, hvor der i dag er Bagsværd Børnehave, De Frivilliges Hus og Bagsværd Hovedgade 177 (som pt. står tom). Bagsværd Børnehave er på det tidspunkt afviklet, men der skal findes en ny placering til De Frivilliges Hus. Mens det nye børnehus bygges vil børn og personale stadig være i det nuværende Bakkely og rykker samlet ind i det nye. Derefter nedrives det nuværende Bakkelys bygning og der laves udearealer på stedet til det nye børnehus.

Gladsaxe Skovbørnehave er det eneste af børnehusene med én eller to grupper, der ikke planlægges afviklet. Skovbørnehaven er et helt særligt tilbud i forhold til de almindelige børnehuse, da børnene er ude i skoven hver dag. Fastholdelse af tilbud om skovbørnehave er med til at sikre mangfoldighed i kommunens tilbud.

7.4 Ændringsforslag på det lange sigt (fra 2026 og frem)

Der er på nuværende tidspunkt ikke planlagt konkrete projekter på det lange sigt. Der vil løbende blive set på behovet for mere kapacitet både i forhold til, hvor der forventes mangel på dagtilbudspladser og i forhold til befolkningsudviklingen i kommunen. Den nuværende befolkningsprognose peger i retning af, at områderne Gladsaxe og Skovbrynet vil have behov for flere pladser på det lange sigt.

7.5 Samlede konsekvenser af planlagte ændringer

Netto betyder de planlagte ændringer frem til 2025 en kapacitetsudvidelse på 938 enheder. Der vil løbende blive fulgt op på prognosen for 0-6 årige, og om implementeringsplanen skal korrigeres.

Kapacitetsudvidelserne er primært planlagt i områderne Gladsaxe, Mørkhøj og Skovbrynet, som også er de områder, hvor der fremover forventes at være mangel på dagtilbudspladser, jf. afsnit 4.5.

Tabel 10. Nettoændringer fordelt på år og områder

Område	2020	2021	2022	2023	2024	2025	I alt
Bagsværd							0
Buddinge				+64	+15		79
Gladsaxe		+107	+176			+176	459
Grønnemose			-7				-7
Mørkhøj/Enghavegård				+132	+45		177
Skovbrynet		+176		-20	+65		221
Stengård	+23						23
Søborg			-14				-14
Vadgård							0
I alt	23	2	155	176	12	176	938

Implementeringsplanen medfører en samlet udvidelse i antallet af pladser på 938 enheder, som der også vil være behov for jævnfør dagtilbudsprognosen.

7.6 Konsekvenser for områdestrukturen

Dagtilbuddene er i dag organiseret i ni områder med hver fem til otte børnehuse. De foreslåede ændringer på det korte, mellemlange og lange sigt vil have betydning for områdestrukturen. I Dagtilbudsstrategi 1 blev der fremlagt et ændringsforslag til områdestrukturen, som skulle træde i kraft 01.06.2019. Da mange faktorer nu er i forandring, herunder skoledistrikterne, børnetallet samt byggeprojekterne i kommunen, foreslås det, at områdestrukturen først tilpasses i 2022, når implementeringsplanen er delvist gennemført.

Det primære princip vil dog fortsat være at have en områdestruktur, hvor det så vidt muligt er ét område med samarbejde med én skole. Der vil fortsat minimum skulle være fire børnehuse i hvert område, da det er med til at sikre ledelsesmæssigt og pædagogisk bæredygtighed.

7.7 Samlet oversigt over byggeprojekter i Dagtilbudsstrategi 1 og 2

Nedenfor fremgår en oversigt over de byggeprojekter fra Dagtilbudsstrategi 1, som ikke er færdiggjort endnu samt de byggeprojekter som fremgår af denne rapport.

Børnehus	Område	Tiltag	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Dagtilbudsstrategi 1									
Ved Stengård Kirke	Stengård	Nybygges	+87						
Elledalen	Stengård	Afvikles	-40						
Stenhøj	Stengård	Afvikles	-40						
Børnehuset Blaagaard	Mørkhøj/Enghavegård	Nybygges		+176					
Sneglehuset, satelitten	Mørkhøj/Enghavegård	Afvikles		-25					
Mørkhøj Fri	Mørkhøj/Enghavegård	Afvikles		-42					
Tusindfryd	Søborg	Afvikles		-22					
Ved Egegården	Gldsaxe	Nybygges			+153				
Lillebo	Bagsværd	Afvikles			-30				
Børnehuset	Gldsaxe	Afvikles			-41				
Bytoften	Gldsaxe	Afvikles			-48				
Vibevænget	Gldsaxe	Afvikles			-42				
Dagtilbudsstrategi 2									
Troldehøj	Stengård	Ombygning		+23					
Grønnegården	Gldsaxe	Nybygges			+176				
Kastaniehuset Kagså	Gldsaxe	Afvikles			-112				
Myretuen	Gldsaxe	Afvikles			-68				
Ved Fortet	Gldsaxe	Afvikles			-65				
Tobaksvejen 1	Gldsaxe	Nybygges			+176				
Ved Jernalderlandsbyen	Skovbrynet	Nybygges			+176				
Udflyttergrupper	Søborg, Grønnemose	Afvikles				-21			
Ved Sportscentret	Grønnemose/Gldsaxe	Nybygges				+176			
Bagsværd Børnehaven	Skovbrynet	Afvikles					-20		
I Buddinge	Buddinge	Nybygges					+176		
Høje Søborg	Buddinge	Afvikles					-112		
I Mørkhøj	Mørkhøj	Nybygges					+132		
Torveparken	Mørkhøj	Nedrides					-87		
Ny Torveparken	Mørkhøj	Nybygges						+132	
Kildebo	Buddinge	Nedrides					-117		
Ny Kildebo	Buddinge	Nybygges						+132	
Bakkely	Skovbrynet	Nedrides						-67	
Ny Bakkely	Skovbrynet	Nybygges						+132	
Tobaksvejen 2	Gldsaxe	Nybygges							+176
Lundegården	Grønnemose	Ombygges							0
Total									938

7.8 Konklusion

- Med den foreslåede implementeringsplan fortsættes linjerne fra Dagtilbudsstrategi 1 med at sikre, at dagtilbudsområdet bliver bæredygtigt, både pædagogisk, ledelses-, bygnings- og miljømæssigt samt økonomisk.
- Samtidig sker der en udvidelse af antallet af pladser med 938 enheder frem mod 2025.
- Den nuværende områdestruktur fastholdes med ni områder indeholdende fem til otte børnehuse. Områdestrukturen revurderes i 2022, når implementeringsplanen er delvist gennemført og alle byggeprojekterne er fastlagt.
- Der skal løbende følges op på, om prognosen holder og om implementeringsplanen skal korrigeres.
- Bagsværd Børnehave foreslås afviklet i 2023, hvorfor Gladsaxe Skovbørnehave er det eneste af børnehuse med én eller to grupper, der ikke planlægges afviklet.

8. Finansieringsplan

Til alle forslag om forøgelse af dagtilbudskapaciteten ved nybygninger, ombygninger og eventuelle afhændelser, som beskrevet i kapitel 7, er der udarbejdet et overslag over de økonomiske konsekvenser for såvel anlægsudgifter som driftsudgifter. De endelige økonomiske konsekvenser kan dog først opgøres, når de enkelte forslag er endeligt og konkret projekterede. Forventede driftsudgifter indregnes, når de er kendte. Finansieringsplanen er en økonomisk konklusion på implementeringsplanen beskrevet i kapitel 7.

8.1 Økonomi på det korte sigt (2020-2022)

Som beskrevet i afsnit 7.2 planlægges der flere ændringer i perioden 2020-2022. I det følgende er der udarbejdet økonomiske overslag for anlægsudgifter med udgangspunkt i de nuværende kendte oplysninger. Økonomien skal genberegnes, når hvert forslag er endeligt og konkret projekteret. Der er ikke medregnet udgifter til genhusning i forbindelse med ombygninger og tilbygninger på de eksisterende dagtilbud, da disse afhænger af byggeprocessen, som først kendes, når forslagene er endeligt projekterede. Men det vil dog være nødvendigt med genhusning i et vist omfang.

På det korte sigt forventes anlægsudgifterne at udgøre 134,3 mio. kr. Det dækker om- og udbygning af Troldehøj, nybygning af børnehuse på henholdsvis Tobaksvejen, ved Jernalderlandsbyen, ved Gladsaxe Sportscenter og på Grønnegården. Derudover er der indregnet reetableringsudgifter i forbindelse med afvikling af lejemålene Kastaniehuset, Myretuen samt Ved Fortet.

Tabel 11. Anlægsudgifter kort sigt (2020-2022)	
	I alt 2020 – 2022
ANLÆGSUDGIFTER	
Troldehøj	1.500.000
Nedrivning af Mørkhøj Fri	1.000.000
På Grønnegården	39.300.000
Afvikling af Kastaniehuset	500.000
Afvikling af Myretuen	500.000
Afvikling af Ved Fortet	500.000
Tobaksvejen 1	37.000.000
Ved Jernalderlandsbyen*	14.000.000
Ved Gladsaxe Sportscenter	40.000.000
Anlægsudgifter, i alt	134.300.000

* Der er allerede afsat 26 mio. kr. i 2019 til flere dagtilbudspladser. I alt forventes anlægsudgifterne til etablering af et ottegrubers børnehus ved Jernalderlandsbyen af koste i alt 40 mio. kr.

Udover anlægsudgifterne påvirkes de fremtidige driftsudgifter også af ændringerne. I det følgende er de forventede ændringer i årlige driftsudgifter på Børne- og Undervisningsudvalgets område samt udgifter til rengøring under Økonomiudvalget beskrevet. Derudover vil forslagene medføre ændringer i udgifter til periodisk, planlagt vedligeholdelse (PPV) også under Økonomiudvalget og grøn/hvid vedligeholdelse under Miljøudvalget. Det er dog ikke muligt at beregne konsekvenserne på grøn/hvid vedligeholdelse før projekterne er endeligt projekterede.

På det korte sigt forventes ændringerne i dagtilbudsstrategien at medføre en øget udgift i driftsudgifterne på ca. 3,8 mio. kr. Udgifterne er inklusiv besparelser ved afviklingen af Kastaniehuset, Myretuen og Ved Fortet samt udflyttergrupperne ved Gnisten og Højmarksvej. Dertil driften af nybyggede børnehuse ved Tobaksvejen (1), Ved Jernalderlandsbyen, Gladsaxe Sportscenter og Grønnegården samt udvidelsen ved Troldehøj.

Tabel 12. Driftsudgifter (2020 - 2022)	
Anlægsprojekter	Årlige Driftsudgifter (+) er merudgifter/ (-) er mindreudgifter (i hele 1.000 kr.)
Troldehøj	85.000
På Grønnegården	2.443.000
Afvikling af Kastaniehuset	-2.548.000
Afvikling af Myretuen	-1.282.000
Afvikling af Ved Fortet	-1.449.000
Tobaksvejen 1	2.443.000
Ved Jernalderlandsbyen	2.443.000
Udflyttergrupper (Gnisten, Højmarksvej)	-808.000
Ved Gladsaxe Sportscenter	2.443.000
Total driftsudgifter	3.770.000

8.2 Økonomi på det mellemlange sigt (2023-2025)

På det mellemlange sigt forventes anlægsudgifterne at udgøre 215,1 mio. kr. Dette dækker nedrivning af børnehuset Kildebo samt opførsel af nyt børnehus på grunden, afvikling af børnehuset Høje Søborg, nedrivning af børnehuset Torveparken inklusiv opførsel af nyt børnehus på den grund samt på grunden ved siden af ved det tidligere børnehus Mørkhøj Fri, nybygning af børnehuse i område Buddinge (8 grupper) og i Mørkhøj (6 grupper), nybygning af Tobaksvejen 2, renovering af børnehuset Lundegården og nedrivning af børnehuset Bakkely samt opførsel af nyt børnehus på grunden samt tilstødende grunde.

Tabel 13. Anlægsudgifter mellemlang sigt (2023-2025)	
ANLÆGSUDGIFTER	I alt 2023 - 2025
Kildebo (inkl. nedrivning)	30.000.000
Afvikling af Høje Søborg	500.000
Ny Torveparken	29.000.000
Buddinge 8 grp.	40.000.000
Mørkhøj 6 grp.	30.000.000
Tobaksvejen 2	37.000.000
Lundegården	17.500.000
Ny Bakkely	31.150.000
Total anlægsudgifter	215.150.000

Udover anlægsudgifterne påvirkes driftsomkostningerne også af ændringerne. I det følgende er de forventede ændringer i driftsudgifterne på Børne- og Undervisningsudvalgets område samt udgifter til

rengøring beskrevet. Også her vil der tilkomme ændringer i omkostningerne til periodisk, planlagt vedligeholdelse (PPV) og grøn/hvid vedligeholdelse, når projekterne er endeligt projekterede.

På det mellemlange sigt forventes de afledte driftsudgifter at udgøre ca. 3,9 mio. kr. Driftsudgifterne dækker over sparet drift ved afviklingen af Høje Søborg og ejendomsbesparelser ved energireovering af Lundegården. Dertil er der øgede driftsudgifter ved Kildebo, Torveparken og Bakkely. I Buddinge og Tobaksvejen 2 er der brugt de forventede udgifter ved et 8 grupper børnehus som beskrevet i kapitel 5.

Tabel 14. Driftsudgifter (2023-2025)	
Anlægsprojekter	Årlige Driftsudgifter (+) er merudgifter/ (-) er mindreudgifter (i hele 1.000 kr.)
Afvikling af Bagsværd Børnehave	-1.244.000
Buddinge 8 grp.	2.443.000
Afvikling af Høje Søborg	-2.807.000
Mørkhøj 6 grp.	2.052.000
Torveparken (Gl og ny)	133.000
Tobaksvejen 2	2.443.000
Kildebo (inkl. nedrivning) (Gl. og ny)	164.000
Bakkely (Gl. og ny)	801.000
Lundegården	-35.000
Total driftsudgifter	3.950.000

* Der vil være yderligere udgifter i perioden hvor bygningen ejes men ikke er renoveret.

8.3 Økonomi på det lange sigt (2026 og frem)

Der er ikke på nuværende tidspunkt fastlagt konkrete forslag på det lange sigt, og derfor er der heller ikke konkretiseret et behov for yderligere anlægs- og driftsmidler end beskrevet ovenfor. Med den nuværende befolkningsprognose forventes dog en fortsat vækst i antallet af 0-6 årige fra 2026 og frem.

8.4 Konklusion

På kort sigt (år 2020-2022)

- Der vil være anlægsudgifter på 134,3 mio. kr. til at realisere ændringsforslagene fra kapitel 7.
- Når ændringerne for perioden står færdig forventes der at være varige merudgifter på driften på ca. 3,8 mio. kr. årligt.

På mellemlang sigt (år 2023-2025)

- Der vil være anlægsudgifter på 215,1 mio. kr. til at realisere ændringsforslagene fra kapital 7.
- Ændringerne på mellemlang sigt giver varige merudgifter på ca. 4 mio. kr.

Bilag 1 Principper for afvikling, sammenlægning og udvidelse af børnehuse

Principperne blev besluttet som en del af Dagtilbudsstrategi 1 og gengives nedenfor.

Principper for afvikling af børnehuse

Forslag til en ny strategi for afvikling af børnehuse indeholder følgende elementer og har et bredere helhedsperspektiv:

- Indskrivning til børnehuset for alle andre end søskende lukkes ét år før afviklingen, så det undgås, at helt små børn skal flyttes kort tid efter indkøring.
- Børnene flyttes i relevante børnegrupper til andre børnehuse tidligere end i dag. Der tages hensyn til alder, legerelationer mv.
- Forældregruppen orienteres og inddrages tidligt i forløbet, og der tages så vidt muligt hensyn til forældreønsker i forhold til placering m.v.
- Beslutningen træffes sådan, at indskrivningen lukkes senest pr. 1/6, og det derfor kommer til at passe med, hvornår de kommende skolebørn flyttes i SFO.

Som konsekvens af en ny afviklingsstrategi bliver det nødvendigt at skabe tilpas mange ledige pladser i de omkringliggende børnehuse sådan, at børnegrupperne kan flyttes samlet over i nye dagtilbud. Det kan medføre, at der kommer et midlertidigt indskrivningsstop for alle andre end søskende i de omkringliggende børnehuse for at kunne sikre, at der er plads til at flytte børnegrupperne samlet. Den økonomiske belastning ved dette vil dog ikke overstige udgiften i den nuværende model.

I det tilfælde, hvor et børnehus skal ombygges eller nybygges, kan den optimale afvikling ske i den rækkefølge, at der bygges først, hvorefter børnene flyttes, og børnehuset afvikles. Implementeringsplanen er primært baseret på et princip om, at der ny- og udbygges før, børnene flyttes i relevante børnegrupper til det nye sted og børnehuse afvikles.

Ved eventuelle vakante lederstillinger i små børnehuse der skal afvikles, udpege en leder fra et børnehus i det berørte område, som leder af to børnehuse. Desuden udpeges en stedfortræder i børnehuset med vakant lederstilling og i den udpegede leders børnehus. Dette er i overensstemmelse med gældende overenskomst. Stedfortræderfunktionen er nødvendig, da lederen af de to huse skal fordele sin ledelse mellem to huse og dermed ikke kan være fysisk tilstede i begge huse, i samme omfang som tidligere. Ved at udpege en børnehusleder til at være leder af to huse og udpege en stedfortræder i de to berørte huse, bevares ledelsen af de to huse i samme omfang som tidligere.

Principper for sammenlægning af børnehuse

Ved sammenlægning af to eller flere børnehuse- og personalekulturer skal der udvikles et "nyt" børnehus, hvor forskelle i pædagogiske opfattelser, arbejdsrutiner, beslutnings- og kommunikationsstrukturer udfordres. I en overgangsfase vil det betyde, at ledelsen og personalegrupperne skal igennem en forandringsproces, der erfaringsmæssigt sker over tid og især er intensiv indenfor det første år. Desuden vil forældrene i de berørte børnehuse være optaget af og have forventning til, at kontinuiteten i det pædagogiske arbejde bevares under forandringsprocessen. Der vil derfor være behov for at tilbageholde økonomiske midler til sammenlægningsprocessen herunder eventuelle bygningsmæssige ændringer.

Principper for udvidelse af børnehuse

Ved udvidelse af kapaciteten i et eksisterende børnehus tages der stilling til, hvordan opnormeringen i forbindelse med indskrivning af børn skal foregå.

Under hensyn til de eksisterende forhold, såsom omfanget af udvidelsen og særlige forhold i det konkrete børnehus, tages der konkret stilling til, hvordan børnetallet og personalenormeringer øges.

Implementeringsplanen er primært baseret på et princip om, at der ny- og udbygges før, børnene flyttes i større børnegrupper til det nye sted. Derfor vil der i hovedsagen blive tale om at overflytte samlede grupper af børn med tilhørende personaler i større enheder ad gangen til de nye/udvidede børnehuse.

I de tilfælde, hvor der er tale om mindre pladsudvidelser vil proceduren være, at øge børnetallet henover en periode på ca. én til to måneder. Hvis der er tale om indskrivning af 0-2 årige børn, kan der typisk indskrives ca. tre til fire børn pr. gruppe, hver anden uge, og hvis der er tale om indskrivning af 3-6 årige, kan der typisk indskrives ca. fire til fem børn pr. gruppe, om ugen. Udvidelsen af personalet sker i disse tilfælde successivt i forhold til indskrivningen af børnene. Typisk vil det dog være nødvendigt at ansætte én til to medarbejdere pr. gruppe, ca. to uger før indskrivningen starter, så indretning og planlægning af modtagelsen kan være på plads, når de første børn starter.

Bilag 2 Rangering af børnehuse efter resultaterne ved kortlægning af bygningsmassen på dagtilbudsområdet

		Parameter 1 Anvendelse	Parameter 2 Indretning	Parameter 3 Udgår i det videre arbejde	Parameter 4 Udearealer	Parameter 5 Fleksibilitet	Parameter 6 Energiklasse	Parameter 7 Tilstand	Parameter 8 Drift af bygning	Parameter 9 Vedligeholdelse af bygning	Samlet
Buddinge, Gladsaxe											
Vibevangen	KB 057	2	1		3	5	5	3	2	2	23
Stengårdsparke	KB 058	3	3		2	5	5	4	2	2	26
Høje Søborg	KB 069	2	3		4	5	4	4	2	2	26
Ved Fortet	KB 088	3	1		1	5	4	4	1	1	20
Alsikemarken	KB 112	3	1		1	2	4	4	3	3	21
Kildevangen	KB 237	3	2		1	5	5	3	2	2	23
Bytoften (børnehus)	KB 238	3	2		1	5	5	3	1	2	22
Humlehøjen	KB 268	3	2		2	5	3	3	2	3	23
Nøddehejnet	KB 402	3	1		1	2	3	4	3	4	21
Møllehuset	KB 415	3	1		1	4	3	4	2	5	23
Kildebo	KB 416	3	1		2	2	3	4	2	4	21
Trinbrættet	KB 424	3	1		1	5	3	3	3	4	23
Føenarken	KB 431	3	1		2	4	3	3	2	3	21
Mælkevejen	KB 434	3	2		1	5	5	3	3	2	24
Børnehuset	KB 436	3	3		2	5	3	4	2	4	26
Stierne	KB 449	3	2		1	3	4	3	3	3	22
Stationsparke	KB 461	3	1		2	5	5	2	1	1	20
Solvognen	KB 470	3	1		1	3	4	2	3	2	19
Mvretuen	KB 702	2	2		2	5	5	3	1	2	22
Marielyst Børnehavn	KB 719	2	4		2	5	5	4	2	3	27
Kastanievej	KB 811	3	3		2	5	5	4	1	1	24
Kærnehuset	KB 813	3	3		2	5	5	4	1	1	24
Solsikken (Kastaniehuset)	KB 821	3	3		2	5	5	4	1	1	24
Kastaniehuset samlet		3	3		2	5	5	4	1	1	24
Stengård, Bagsværd, Skovbrynet											
Taxvej 13											
	035/80	3	3		2	5	5	3	5	1	27
Larven/Sommerfyndlen	KB 065	3			1	4	4	4	2	3	20
Larven	KB 065	3	3		1	4	4	4	2	3	24
Sommerfyndlen	KB 065	3	2		3	5	4	4	2	3	26
Junibakken	KB 094	3	2		2	5	5	3	1	1	22
Bakken	KB 095	3	2		2	5	4	3	1	1	21
Stenhøi	KB 159	3	3		2	5	4	4	2	4	27
Elledalen	KB 180	3	3		3	4	4	4	2	5	28
Vævergården	KB 202	3	3		2	5	5	3	1	3	25
Kønehøje	KB 210	3	3		1	2	4	3	2	3	21
Skovbrynet	KB 225	1	2		1	5	3	4	5	2	23
Månehuset	KB 242	3	1		1	5	4	4	1	1	20
Midegård / Månehuset	KB 242	3			2	5	4	4	1	1	18
Midegård	KB 242	3	1		2	5	4	4	1	1	21
Ponlen	KB 406	3	2		1	5	5	3	2	1	22
Bakkely	KB 423	3	1		1	5	5	3	1	2	21
Blomsterhaven	KB 428	3	1		2	2	3	4	2	3	20
Østerlund	KB 432	3	2		3	5	3	4	2	3	25
Troldehøi (incl dagpleje)	KB 464	1	1		1	3	2	2	2	2	14
Taxhøi	KB 471	3	1		1	2	3	2		2	14
Novo Børnegård	KB 801	1	1		2	5	5	1	1	1	17
Lillebo	KB 803	3	2		2	5	5	5	2	2	26
Skolenarken	KB 807	3	3		4	5	5	4	1	1	26
Nybrogård	KB 808	3	2		1	5	5	4	2	1	23
Søborg, Grønnemose, Mørkhøj											
Elverdammen (zolas alle)	KB 019	3	5		5	5	3	3	2	3	29
Saxen	KB 027	3	5		3	5	3	4	3	2	28
Pilenarken	KB 038	3	3		3	5	5	4	2	3	28
Kinlingeård	KB 047	3	2		4	3	4	3	3	5	27
Lundegården	KB 077	3	1		2	5	5	3	1	2	22
Hvidegården	KB 079	3	1		2	5	5	3	1	2	22
Sneelehuset (Oktobervej)	KB 084	3	1		1	5	2	1	1	2	16
Elverdammen	KB 090	3	2		1	3	3	3	2	5	22
Torveparke	KB 097	3	2		2	5	5	3	2	2	24
Mosen	KB 253	3	2		1	5	5	3	3	2	24
Tusindfynd (incl dagpleje)	KB 312	1	3		3	5	5	2	1	3	23
Satellit	KB 342	3	4		2	5	5	5	3	3	30
Højmarksvej	KB 405	3	2		3	2	3	4	3	2	22
Pilebo	KB 413	3	1		3	4	3	2	3	2	21
Lauggården	KB 414	4	1		2	3	3	3	3	5	24
Christianebo	KB 420	3	2		2	2	3	3	3	4	22
Gnisten	KB 435	4	1		3	4	4	2	3	3	24
Birkehaven	KB 458	3	1		1	3	4	3	4	2	21
Solstrålen svd	KB 716	3	1		2	3	4	3	2	3	21
Solstrålen nord	KB 717	4	2		2	3	5	3	2	2	23
Mørkhøi Fri (Mørkhøivej)	KB 814	3	3		2	5	5	3	4	1	26

For hver af de ni parametre blev bygningen tildelt et tal mellem et og fem. Jo lavere opnået tal, jo bedre vurderes bygningen. Børnehuse, der er placeret på samme matrikel/i samme bygninger fremgår både for sig selv og sammen. Derfor er ikke alle parametre udfyldt for alle linjer.

Bilag 3 Oversigt over elementer der indgår i beregninger

Børnehusenes grundtilskud består af en række forskellige elementer, som børnehuse får tildelt af forskellige årsager. I nogen tilfælde, vil det være nødvendigt at sortere disse udgifter fra, da det ellers ikke giver et retvisende billede, når man sammenligner børnehuse. Alle elementer, der indgår i de bagvedliggende beregninger, til figur 8 og 9 i kapitel 5, om udnyttelsen af de økonomiske ressourcer fremgår af nedenfor.

Oversigt over elementer, der indgår i beregningerne i kapitel 5:

- 1-gruppestillæg
- Administrativ tid (fra 6 grupper og opad)
- Ejdomsudgifter (el, vand, varme m.m.)
- Forløbsmæssig sammenhæng med dagplejen
- Forløbsmæssig sammenhæng mellem vug og bh
- Lederløn
- Lønmidler til udflyttergrupper (Gnisten og Højmarksvej)
- Midler til køkken eller modtagerkøkken
- Midler til madordning
- Souschef
- Superbrugertillæg administrativ
- Superbrugertillæg pædagogisk
- Sygefraværsbesparelse
- Tilskud på baggrund af bygningen (flere bygninger, flere etager og andre bygningsmæssig forhold)
- Tilskud til bemanning i ydertidspunkter

Indgår ikke i beregningerne i kapitel 5:

- Bygningsvedligeholdelse og gårdmand hos de selvejende
- Ekstra tid Novo
- Midler til dækning af ekstra ferieuge ved seniorordning for leder
- Midler til koordinator for de selvejende
- Midler til regnskabsfører og revision hos de selvejende børnehuse med lille overenskomst
- Midler til tillidsrepræsentanter
- Midler til udvidet åbningstid
- Minilandbrug
- Specialbørn
- Særlige løntillæg til Værebros og Høje Gladsaxe
- Tjenestemand
- To-sprogs puljer

I kapital 7, som omhandler finansieringsplanen, fremgår beregningerne af driftsudgifterne af tabel 12 og 14. I beregningerne indgår kun de udgifter, der relaterer sig til grundudgifterne i børnehuse, og ikke de børnerelaterede udgifter.

Oversigt over elementer, der indgår i beregningerne af driftsudgifter i kapitel 7:

- 1 gruppestillæg
- Administrativ tid (fra 6 grupper og opad)
- Energiudgifter
- Forsikringer
- Lederløn
- Legepladstilsyn
- Lønmidler til udflyttergrupper (Gnisten og Højmarksvej)
- Midler til forløbsmæssig sammenhæng med vuggestue og børnehave
- Midler til køkken eller modtagerkøkken
- Planlagt pasning og vedligehold
- Rengøring
- Revisor honorar og regnskabsfører
- Skatter og afgifter
- Tillæg til Souschef (fra 6 grupper og opad samt selvejende)
- Tilskud på baggrund af bygningen (flere bygninger, flere etager og andre bygningsmæssig forhold)
- Tilskud til bemanning i ydertidspunkter

Oversigt over elementer, der ikke indgår i beregningerne af driftsudgifter i kapitel 7:

- Ekstra ferieuge - Vikardækning
- Ekstra tid til koordinator for selvejende børnehuse
- Forløbsmæssig sammenhæng med dagplejen
- Fælles TR
- Midler til madordning
- Midler til udvidet åbningstid
- Minilandbrug
- Specialbørn
- Superbrugertillæg administrativ
- Superbrugertillæg pædagogisk
- Sygefraværsbesparelse
- Særlige tillæg
- Tillidsrepræsentant
- Tjenestemand

Bilag 4. Tegninger af, hvordan de foreslåede projekter kan se ud

Bemærk at tegningerne kun er illustrationer af, hvor meget de nye bygninger kommer til at fylde på matriklen og ikke, hvordan de præcis kommer til at se ud.

Indholdsfortegnelse for tegningsbilag for nybyggeri:

Kort sigt 2019-2022 (projektering til aflevering)

<i>Bilag nr.</i>	<i>Navn</i>	<i>Årstal</i>	<i>side</i>
KS_01	Grønnegården	(2019 - 2020)	side 02
KS_02	Tobaksvejen 1	(2019 - 2020)	side 03
KS_03	Jernalderlandsbyen	(2019 - 2020)	side 04
KS_04	Sportscenteret	(2020 - 2021)	side 05

Mellemlang sigt 2021-2025 (projektering til aflevering)

MS_01	Tobaksvejen 2	(2021 - 2022)	side 06
MS_02	Ny Torveparken	(2021 - 2023)	side 07
MS_03	Ny Kildebo	(2022 - 2023)	side 08
MS_04	Ny Bakkely	(2022 - 2023)	side 09

KS_01

(‘På kort sigt’ - 2019-22)

Kendte data:	
Grund:	ca. 3,2 ha
Bygning (eks):	581 m ²
(nedrives)	464 m ²
	79 m ²
Matr.nr:	7 a Mørkhøj
Lokalplan:	LP85
(Afskærmningsbælte mod nord på 10m)	
Bebyggelses-%: 15)	
Afløbskoef:	1/10
Nedsivning:	Dårligt egnet
(problemer med højt grundvandspejl)	
Krav:	Helhedsplan

Økonomisk baggrund (2017-priser):	
Udearealer:	4.700.000 kr
(lidt mindre til legeplads & mere til hegn LAR, P-areal, skure mv.)	
Ude-inventar:	350.000 kr
(udemøbler, cykler, klapvogne mv.)	
GladsaxeLiv:	?
Nedrivning:	1.500.000 kr
Byggearb. (renov.):	600.000 kr
(stald til skur - 5.000 kr/m ²)	
Byggearb. (ny):	24.000.000 kr
(svarende til 20.000 kr/m ²)	
Overdæk. byggeplads:	500.000 kr
Prod.køk.:	750.000 kr
Inde-inventar:	2.650.000 kr
(fra garderober til legesager)	
Totalrådgiver:	4.000.000 kr
(ing./ark./landskabsark.-rådgivning)	
Omkostn.:	250.000 kr
(byggetilladelse, -forsikring, -strøm mv.)	
Ialt:	39.300.000 kr
Ikke medregnet:	
- Ekstraordinære jordudgifter (jordforurening, bæreevne mv)	
- Særlige krav i helhedsplan (ift. fredninger, byggelinier mv.)	
- Øvrige bygherre-ønsker	

Tidsestimat:	
Ny helhedsplan:	? mdr.
Projektering:	12 mdr.
(disp.- og projektforslag + hovedprojekt)	
Nedrivning:	1 mdr.
Byggeperiode:	12 mdr.
Ialt (efter helhedsplan):	godt 2 år
(projektering kan udføres sideløbende med behandling af ny lokalplan)	

Grønnegården
Transformervej, Mørkhøj
Ny 8-gruppes børnehus
Mål: 1:1000 (A3)

KS_02
(‘På kort sigt’ - 2019-22)

Kendte data:

Grund:	5000 m ²
Bygning:	1200 m ²
<i>(tegning er alene en signatur - 8 gruppes børnehus)</i>	
Matr.nr:	23e Gladsaxe
Byplan:	BP10
Afløbskoef:	1/3
Nedsivning:	Middel egnet
Krav:	Ny helhedsplan Ny lokalplan
Genhusning:	Ikke aktuelt

Økonomisk baggrund (2017-priser):

Udearealer:	5.000.000 kr
<i>(svarende til 1200 kr/m² til legeplads, LAR, P-areal, skure mv.)</i>	
Ude-inventar:	350.000 kr
<i>(udemøbler, cykler, klapvogne mv.)</i>	
GladsaxeLiv:	?
Byggearb.:	24.000.000 kr
<i>(svarende til 20.000 kr/m²)</i>	
Overdæk. byggeplads:	500.000 kr
Prod.køk.:	750.000 kr
Inde-inventar:	2.650.000 kr
<i>(fra garderober til legesager)</i>	
Totalrådgiver:	3.500.000 kr
<i>(ing./ark./landskabsark.-rådgivning)</i>	
Omkostn.:	250.000 kr
<i>(byggetilladelse, -forsikring, -strøm mv.)</i>	
Ialt:	37.000.000 kr
Ikke medregnet:	
- Byggemodning/nedrivning	
- Ekstraordinære jordudgifter <i>(jordforurening, bæreevne mv)</i>	
- Særlige krav i lokalplan/helhedsplan <i>(fredninger, byggelinier mv.)</i>	
- Øvrige bygherre-ønsker	

Tidsestimat:

Helhedsplan:	?
<i>(ekstern rådgiver/politisk vedtagelse)</i>	
Ny lokalplan:	12 mdr.
<i>(på baggrund af helhedsplan)</i>	
Projektering:	12 mdr.
<i>(disp.-, projektforslag & hovedprojekt)</i>	
Politisk behandling:	2 mdr.
Byggeperiode:	15 mdr.
<i>(nedrivning forudsættes afsluttet)</i>	
Ialt (efter helhedsplan):	32 mdr.
<i>(projektering kan delvist udføres sideløbende med lokalplanen behandles)</i>	

Tobaksvejen I
Ny 8-gruppes børnehus

Mål: 1:1000 (A3)

KS_03 ('På kort sigt' - 2019-22)

Kendte data:

Grund: 6000 m²
Bygning: 1200 m²
(tegning er alene en signatur - 8 gruppes børnehus)
Matr.nr: 2ap Bagsværd
Byplan: BP20
(Byggelinie på 15m fra vejmidte
Bebyggelses-%: 20 - Enfamiliehuse)
Afløbskoef: Udenfor kloak
(krav til lokalplan at der kloakeres)
Nedsivning: Uegnet
Krav: Ny lokalplan

Økonomisk baggrund (2017-priser):

Udearealer: 5.500.000 kr
(svarende til 1200 kr/m² til legeplads, LAR, P-areal, skure mv.)
Ude-inventar: 350.000 kr
(udemøbler, cykler, klapvogne mv.)
GladsaxeLiv: ?
Nedrivning: 1.250.000 kr
Byggemodn.: 250.000 kr
Byggearb.: 24.000.000 kr
(svarende til 20.000 kr/m²)
Overdæk. byggeplads: 500.000 kr
Prod.køk.: 750.000 kr
Inde-inventar: 2.650.000 kr
(fra garderober til legesager)
Totalrådgiver: 3.500.000 kr
(ing./ark./landskabsark.-rådgivning)
Omkostn.: 250.000 kr
(byggetilladelse, -forsikring, -strøm mv.)
Ialt: 39.000.000 kr

Ikke medregnet:

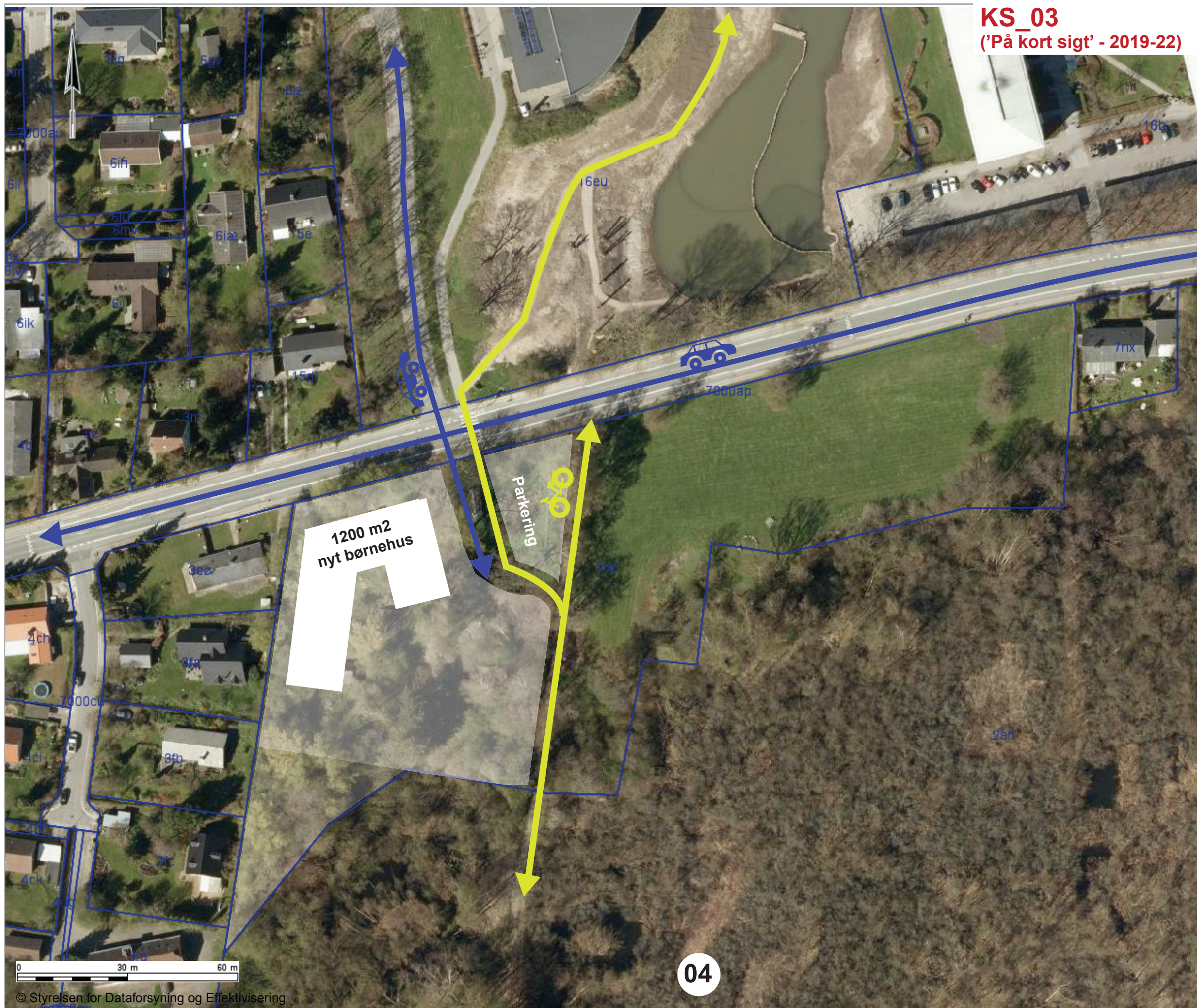
- Byggemodning/nedrivning
- Ekstraordinære jordudgifter (jordforurening, bæreevne mv)
- Særlige krav i lokalplan/helhedsplan (fredninger, byggelinier mv.)
- Øvrige bygherre-ønsker

Tidsestimat:

Ny lokalplan: 12 mdr.
Projektering: 12 mdr.
(disp.- og projektforslag + hovedprojekt)
Byggeperiode: 12 mdr.
Ialt (efter helhedsplan): ca. 2½ år
(projektering kan udføres sideløbende med behandling af ny lokalplan)

Jernalderlandsbyen

Værebrovej, 2830 Bagsværd
Ny 8-gruppes børnehus
Mål: 1:1000 (A3)

KS_04

('På kort sigt' - 2019-22)

Kendte data:

Grund: 5500 m²
Bygning: 1200 m²
(tegning er alene en signatur - 8 gruppes børnehus)
Matr.nr: 10ao Buddinge
Byplan: LP 96
(Fra bygning af træningshal 1996)
Afløbskoef: 1/10
Nedsivning: Dårligt egnet
Krav: Ny lokalplan
Udfordring: Nedl. friluftsbad m/ tribune/terræn

Økonomisk baggrund (2017-priser):

Udearealer: 5.000.000 kr
(svarende til 1000 kr/m² til legeplads, LAR, P-areal, skure mv.)
Ude-inventar: 350.000 kr
(udemøbler, cykler, klapvogne mv.)
GladsaxeLiv: ?
Nedrivning/rensning: 2.500.000 kr
Byggemodn.: 500.000 kr
Byggearb.: 24.000.000 kr
(svarende til 20.000 kr/m²)
Overdæk. byggeplads: 500.000 kr
Prod.køk.: 750.000 kr
Inde-inventar: 2.650.000 kr
(fra garderober til legesager)
Totalrådgiver: 3.500.000 kr
(ing./ark./landskabsark.-rådgivning)
Omkostn.: 250.000 kr
(byggetilladelse, -forsikring, -strøm mv.)
Ialt: 40.000.000 kr
Ikke medregnet:
- Særlige krav i lokalplan/helhedsplan (fredninger, byggelinier mv.)
- Afsat økonomi til rensning/nedrivning er et løst overslagbeløb.
- Øvrige bygherre-ønsker

Tidsestimat:
Ny lokalplan: 12 mdr.
Projektering: 12 mdr.
(disp.- og projektforslag + hovedprojekt)
Byggemodning (rensning): 6 mdr.
Byggeperiode: 12 mdr.
Ialt (efter lokalplan): ca. 2½ år
(projektering kan udføres sideløbende med behandling af ny lokalplan)

Sportscenteret
Vandtårnsvej, 2860 Søborg
Ny 8-gruppes børnehus
Mål: 1:500 (A3)

MS_01
(‘På mellemlangt sigt’
2021-25)

Kendte data:

Grund:	5000 m ²
Bygning:	1200 m ²
<i>(tegning er alene en signatur - 8 gruppes børnehus)</i>	
Matr.nr:	23e Gladsaxe
Byplan:	BP10
Afløbskoef:	1/3
Nedsivning:	Middel egnet
Krav:	Ny lokalplan og Helhedsplan udarb. ved Tobaksvejen I
Genhusning:	Ikke aktuelt

Økonomisk baggrund (2017-priser):

Udearealer:	5.000.000 kr
<i>(svarende til 1200 kr/m² til legeplads, LAR, P-areal, skure mv.)</i>	
Ude-inventar:	350.000 kr
<i>(udemøbler, cykler, klapvogne mv.)</i>	
GladsaxeLiv:	?
Byggearb.:	24.000.000 kr
<i>(svarende til 20.000 kr/m²)</i>	
Overdæk. byggeplads:	500.000 kr
Prod.køk.:	750.000 kr
Inde-inventar:	2.650.000 kr
<i>(fra garderober til legesager)</i>	
Totalrådgiver:	3.500.000 kr
<i>(ing./ark./landskabsark.-rådgivning)</i>	
Omkostn.:	250.000 kr
<i>(byggetilladelse, -forsikring, -strøm mv.)</i>	
Ialt:	37.000.000 kr

Ikke medregnet:

- Byggemodning/nedrivning
- Ekstraordinære jordudgifter *(jordforurening, bæreevne mv)*
- Særlige krav i lokalplan/helhedsplan *(fredninger, byggelinier mv.)*
- Øvrige bygherre-ønsker

Tidsestimat:

Helhedsplan & lokalplan:	
<i>(Afklaret ved Tobaksvejen I)</i>	
Projektering:	12 mdr.
<i>(disp.-, projektforslag & hovedprojekt)</i>	
Politisk behandling:	2 mdr.
Byggeperiode:	15 mdr.
Ialt (efter helhedsplan):	29 mdr.
<i>(projektering kan delvist udføres sideløbende med den politiske behandling)</i>	

Tobaksvejen II
Ny 8-gruppes børnehus

Mål: 1:1000 (A3)

MS_02
(‘På mellemlangt sigt’
2021-25)

Kendte data:

Grund:	3900 m2
Bygning:	900 m2
Nedrivning:	ca. 700 m2 (tegning er alene en signatur - 6 gruppens børnehus)
Matr.nr:	3e/3pc Mørkhøj
Byplan:	BP11
Afløbskoef:	1/6 og 1/4
Nedsivning:	Dårligt egnet
Krav:	Ny lokalplan og sam- og udmatrikulering
Genhusning:	Ja

Økonomisk baggrund (2017-priser):

Udearealer:	4.500.000 kr (ca. 1200 kr/m2 til legeplads, LAR, P-areal, skure mv.)
Ude-inventar:	250.000 kr (udemøbler, cykler, klapvogne mv.)
GladsaxeLiv:	?
Nedrivning:	1.750.000 kr (svarende til 2500 kr/m2)
Byggearb.:	18.000.000 kr (svarende til 20.000 kr/m2)
Overdæk. byggeplads:	500.000 kr
Prod.køk.:	750.000 kr
Basis-inventar:	1.000.000 kr (garderober, stole, borde mv)
Totalrådgiver:	3.000.000 kr (ing./ark./landskabsark.-rådgivning)
Omkostn.:	250.000 kr (byggetilladelse, -forsikring, -strøm mv.)
Ialt:	30.000.000 kr

Ikke medregnet:

- Ekstraordinære jordudgifter
(jordforurening, bæreevne mv)
- Særlige krav i lokalplan/helhedsplan
(fredninger, byggelinier mv.)
- Øvrige bygherre-ønsker

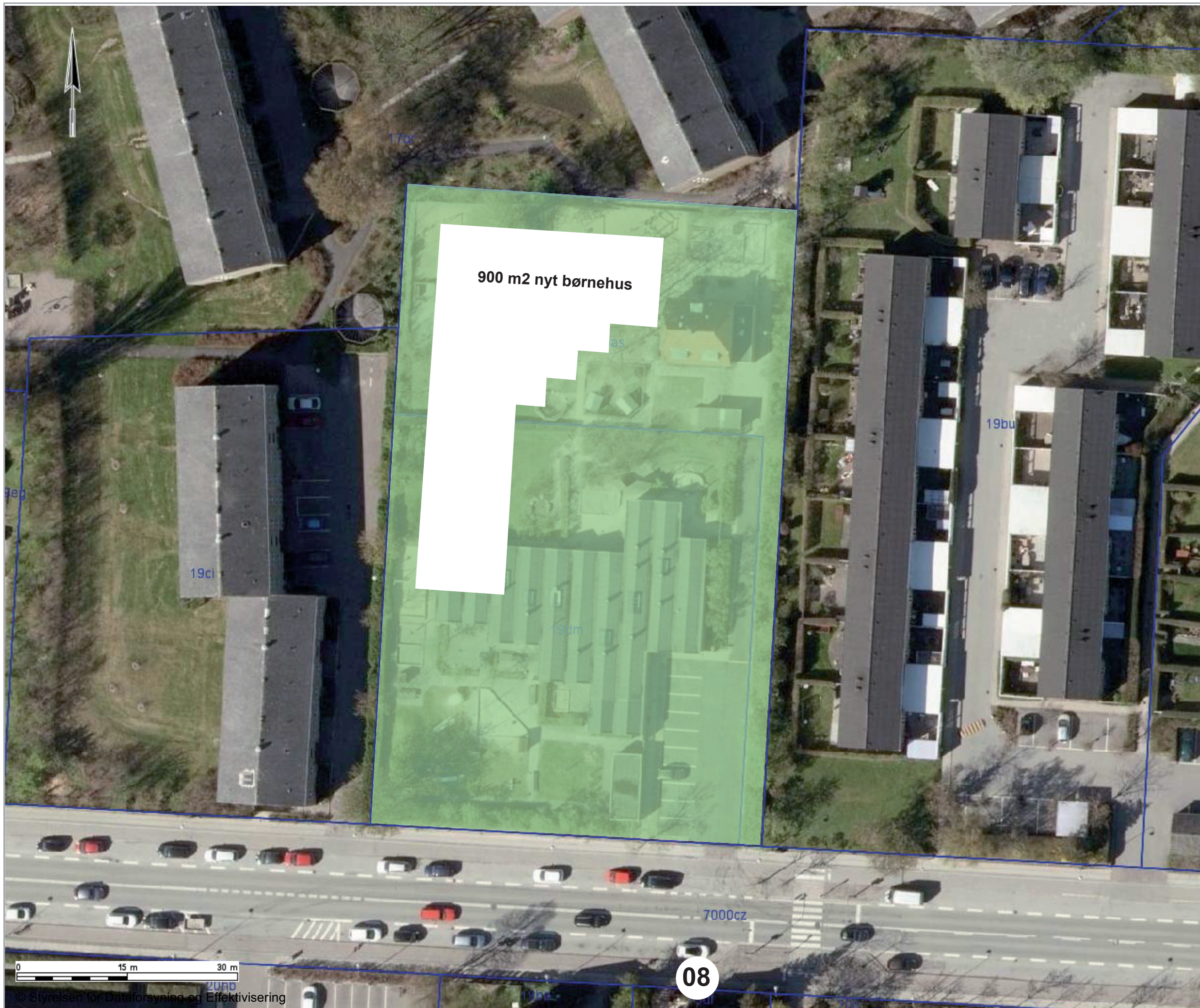
Tidsestimat:

Lokalplan:	12 mdr.
Ud-/sammatrikulering:	12 mdr.
Projektering:	12 mdr. (disp.-, projektforslag & hovedprojekt)
Politisk behandling:	2 mdr.
Nedrivning/genhusning:	3 mdr.
Byggeperiode:	12 mdr.
Ialt (efter lokalplan):	godt 2 år.
(projektering kan udføres sideløbende med behandling af ny lokalplan og ma- trikuleringsbehandlingen)	

Ny Torveparken - Mørkhøj
Ny 6-gruppens børnehus

Mål: 1:500 (A3)

MS_03 (‘På mellemlangt sigt’ 2022-25)

Kendte data:

Grund:	4600 m2
Bygning:	900 m2
<i>(tegning er alene en signatur - 6 gruppes børnehus)</i>	
Matr.nr:	19dm & 18as
Byplan:	BP08
Afløbskoef:	1/4
Nedsivning:	Mid./dårl. egnet
<i>(dårligt i Nord-vestligt hjørne af 18as)</i>	
Krav:	Sammatrklering Genhusning

(forudsættes på Tobaksvejen)

Økonomisk baggrund (2017-priser):

Udearealer:	4.500.000 kr
<i>(svarende til 1200 kr/m2 til legeplads, LAR, P-areal, skure mv.)</i>	
GladsaxeLiv:	?
Nedrivning:	2.000.000 kr
<i>(svarende til 2.500 kr/m2)</i>	
Byggearb.:	18.000.000 kr
<i>(svarende til 20.000 kr/m2)</i>	
Overdæk. byggeplads:	500.000 kr
Prod.køk.:	750.000 kr
Basis-inventar:	1.000.000 kr
<i>(garderober, borde, stole o.lign.)</i>	
Totalrådgiver:	3.000.000 kr
<i>(ing./ark./landskabsark.-rådgivning)</i>	
Omkostn.:	250.000 kr
<i>(byggetilladelse, -forsikring, -strøm mv.)</i>	
Ialt:	30.000.000 kr

Ikke medregnet:

- Flytteudgifter/genhusning
- Ekstraordinære jordudgifter *(jordforurening, bæreevne mv)*
- Særlige krav i lokalplan/helhedsplan *(fredninger, byggelinier mv.)*
- Uforudsete bygherre-ønsker

Tidsestimat:

Nedrivning/genhusning:	3 mdr.
Projektering:	12 mdr.
<i>(disp.- og projektforslag + hovedprojekt)</i>	
Byggeperiode:	12 mdr.
Ialt	ca. 24 mdr.
<i>(sammatrklering/nedrivning/projekt. kan delvist udføres sideløbende)</i>	

Ny Kildebo

Kildebakkegårdsalle, Søborg
Ny 6-gruppes børnehus
Mål: 1:500 (A3)

MS_04
(‘På mellemlangt sigt’
2022-25)

Kendte data:

Grund:	4360 m ²
Bygning (ny):	750 m ²
Nedrives:	ca. 950 m ²
Renoveres:	ca. 150 m ²
Matr.nr:	5ab, 5v, 5æ, 5ø Bagsværd
Lokalplan:	LP103 og LP 246 (LP 246 udarbejdet med salg af grund for øje - bebyggelses% hhv 25 og 30%)
Afløbskoef:	1/6
Nedsivning:	Middel egnet
Krav:	Ny lokalplan Sammatrulering

Økonomisk baggrund (2017-priser):

Udearealer:	4.000.000 kr (ca. 1200 kr/m ² - div. friarealer - dvs. LAR, P-areal, skure mv.)
Ude-inventar:	350.000 kr (udemøbler, cykler, klapvogne mv.)
GladsaxeLiv:	?
Nedrivning:	1.900.000 kr (svarende til ca. 2000 kr/m ²)
Byggearb. (renov.):	2.250.000 kr (Svarende til 15.000 kr/m ²)
Byggearb. (ny):	15.000.000 kr (svarende til 20.000 kr/m ²)
Overdæk. byggeplads:	500.000 kr
Prod.køkk.:	750.000 kr
Inde-inventar:	2.650.000 kr (fra garderober til legesager)
Totalrådgiver:	3.500.000 kr (ing./ark./landskabsark.-rådgivning)
Omkostn.:	250.000 kr (byggetilladelse, -forsikring, -strøm mv.)
Ialt:	31.150.000 kr
Ikke medregnet:	- Ekstraordinære jordudgifter (jordforurening, bæreevne mv) - Øvrige bygherre-ønsker

Tidsestimat:

Ny helhedsplan:	? mdr.
Projektering:	12 mdr. (disp.- og projektforslag + hovedprojekt)
Nedrivning:	2 mdr.
Byggeperiode:	12 mdr.
Ialt (efter helhedsplan):	godt 2 år (projektering kan udføres sideløbende med behandling af ny lokalplan)

Ny Bakkely
Taxvej, Bagsværd
Ny 6-gruppes børnehus
Mål: 1:500 (A3)

750 m² ny tilbygning

